MOKSLAS ✯ MENAS LITERATŪRA

Lietuviškų vandenų sujudimas

Stebint kultūros dienas Chicagoje

DR. PR. GAIDAMAVIČIUS, Kanada

Bendras visų skundas ikišiol buvo: nejuda kultūriniai mūsų vandenys! Iš tikro, stagnacija ėmė reikštis visuose frontuose ir grasinti visišku išsekimu. Bet pavojuose paprastai atsiranda ir gelbėtojai, kurie randa ir atitinkamų priemonių. Pernai tokių susibaudėlių suorganizavo kultūros kongresą, kuris sukėlė nau jų bangų lietuviškuose vandenyse. Jame buvo pastebėta, kad jaunimas reiškėsi veikliausiai. Šiemet gi ta iniciatyva išsiliejo į atskirą jaunimo kongresą, surištą su meno paroda ir tautinių šokių festivaliu. Tas kultūrinis trišakis neabejotinai išjudino mūsų kultūrininkus ir visą visuomenę, atkreipė jos dėmesį į bręstantį atžalyną ir kartu nustebino savo gyvastingumu.

Chicaga — lietuvių Vilnius

Turbūt nėra pripuolamas dalykas kad lietuviškų vandenų su judimas prasidėjo nuo Chicagos. Yra visai natūralu, kad pirmutiniai didesni pūstelėjimai čia pra sideda. Juk vyskupijos kūrijos žiniomis, Chicagoj esama 100, 000 lietuvių. Žinovų nuomone, dar tiek būtų galima priskaityti, kurie nuo lietuviškumo yra nutolę. Pagaliau kaip ten bebūtų su skaičiais, Chicagoj telkiasi didžiosios lietuvių masės. Jos gi ir sudaro tuos vandenis, kur gali plaukti didesni laivai ir gausesni plaukėjai. Mažose lietuvių kolonijose yra gerų plaukėjų, t. y. kultūrininkų bei veikėjų, bet nėra vandenų, kur jie galėtų pasireikšti. Ten jie kartais meistriškai taškosi sekliuose tvenkiniuose, nerasdami nei kam savo žodžio tarti, nei kam savo rašto paskaityti, nei kam savo kūrinio parodyti. Tuo tarpu tokioje Chicagoje, kur suplaukia masės priimti savo jaunimo, šokėjų, dailininkų — susidaro nuotaika, skatinanti kiekvieną kultūrininką kurti. Čia jis pamato nesąs vienas, čia jis randa akis, kurios jį stebi, ausis, kurios jį girdi, širdis, kurios jo balsan atsiliepia. Tai viena pagrindinių sąlygų, kurios lietuvių kultūrininkus-kūrėjus akina išlikti savuose vandenyse.

Be to, Chicagai, kaip didžiausiai lietuvių kolonijai visame pasaulyje, natūraliai tenka misija spinduliuoti į mažesnes kolonijas. Kaip kadaise Vilnius švietė "Lietuvai mūsų tėvynei" ir iš dalies tebešviečia, taip Chicagai tenka šviesti išblaškytiems pasaulio lietuviams. Juk čia telkiasi religinis ir kultūrinis lietuvių gyvenimas tokiu mastu, kuris gali imponuoti viso laisvojo pasaulio lietuviams. Ši misija Chicagos buvo vykdoma jau ir iš seniau, bet pastaraisiais metais ji dar daugiau sustiprėjo bei išryškėjo. Pvz. tokie reiškiniai kaip mokslinių studijų institutai, opera ir kt. liudija naujai suklestintį gyvastingumą, kuriuo nejučiomis užsikrės ir kitos kolonijos.

Imponuoja dideli dalykai

Visose mūsų kolonijose yra kultūrininkų, kurie daugiau ar mažiau juda organizuodami įvairius parengimus. Dažnai betgi pasisekimas būna labai ribotas arba menkas. Ir tai dėlto, kad jie neimponuoja, atrodo bereikšmiai. Mūsų žmonės laukia didelių sujudimų — kokie jie bebūtų. Juose mielai jie dalyvauja, jais didžiuojasi ir juose dvasiškai atsigaivina. Ten, kur išeina rikiuotai geriausios mūsų pajėgos, sutraukia minias. Taip buvo pernai su dainų šventė, taip buvo šiemet su taut. šokių festivaliu. Rodos, visi yra matę tuos šokius, bet matyti juos šokant šimtus lietuviško jaunimo — visai kas kita. Tada ujamo lietuvio širdyje atbunda pasididžiavimas ir pasitikėjimas sava kultūra, sava ateitimi. Suprantama, imant meniniu požiūriu, iš šokėjų tektų dar laukti daugiau, bet masiniame pasirodyme sunku daugiau pasiekti. Festivalis ypač imponavo savo grandioziškumu, trykštančia jaunatve, spalvingumu, įvairumu.

Pabrėžtinas yra Chicagos liet. katalikų pr. mokyklų mokinių dalyvavimas. Jie ne tik sustiprino įspūdį žiūrovuose, bet ir pa-

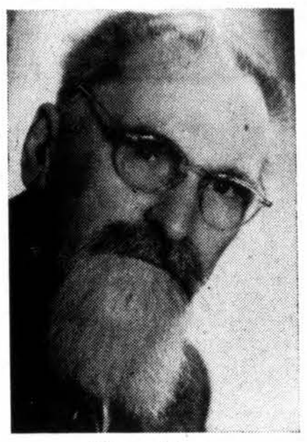

Adomas Varnas

Jo 10 peisažų yra išstatyta parodoje Morrison viešbuty

tys juo pagyveno. Jie pamatė, kad lietuviui yra kuo didžiuotis, kad lietuvybė yra patraukli, kaip ir amerikietiškumas. Be to, mokyklos parodė tą dvasinį ryšį su lietuvių visuomene, kuriai jos naują atžalyną ugdo. Iš to matyti, kad mokyklos nėra izoliuotos salos, o lietuviškosios kultūros palaikytojos. Užtat seselės kazimierietės susilaukė daugybės katučių.

Triukšmingais žingsniais

Jaunimo kongresas, pirmasis tokio pobūdžio, nepasižymėjo nei dalyvių gausumu, nei minties gilumu, bet jis imponavo drąsa, ryžtingumu bei pastangomis atvirai pažiūrėti į esamas problemas ir žaizdas. Jaunieji kongreso dalyviai nevengė kartais kitokių pasisakymų ir vyresniųjų kritikos. Jie parodė, kad ir ši karta ateina gyveniman triukšmingais žingsniais. Ne vienas vyresnės kartos žmonių abejingai ir susirūpinusiai sekė kongreso eigą ir bandė atspėti kurlink suka mūsų jaunimas. Neatrodo, kad kongresė pasigirdęs kritiškas jaunųjų tonas reiškia vyr. kartos paneigimą, suniekinimą. Tai greičiau jaunųjų susirūpinimo išraiška, nepažįstanti diplomatinių vyniojimų. Be to, reikia pripažinti, kad vyr. karta nėra be dėmių, ir daugeliu atvejų kritinės pastabos jos adresu nebuvo iš piršto laužtos. O ateitis parodys, ar jaunieji tom pastabom patys pasinaudos. Jei ne, tos pačios strėlės atsisuks prieš juos.

Reiškėsi jaunimo kongrese ir studijinis tonas. Dalyviai nuoširdžiai svarstė problemas, kurios nekartą prašoko jų pajėgumą, tačiau priartino prie savo būklės tikrojo įvertinimo ir gairių nutiesimo ateitin. Ypatingų atradimų nebuvo padaryta, bet jau pats faktas, kad jaunimas visai savarankiškai ėmėsi judinti lietuvybės ir su ja susijusias problemas yra reikšmingas dalykas. Tegu tuose svarstymuose būna ir nuklydimų, bet visa tai išperka bendras tikslas, kurios bandoma siekti bendrom priemonėm. Nereikia bijoti tų triukšmingų žingsnių: jie ne pavojaus, o gyvastingumo pranašai. Bijoti reikia to jaunimo tylos, kuri reiškia kapus.

Nuo žodžio į gyvenimą

Po lietuviškųjų vandenų sujudimo Chicagoje reikia laukti didesnio subangavimo ir mažesnėse kolonijose. Vienur gal ištikš tos bangos iš pirmo atsimušimo, kitur — pajudins stovinčius tvenkinius. Tai priklausys nuo vietinės iniciatyvos. Kaip ten bebūtų, paskutinieji Chicagos įvykiai neliks be įtakos. Jie paskatins, atgaivins, izoliacijos poilsin pasinešusius ir iš naujo pabrės, kad yra idėjinių vertybių, kad nevien medžiaginės gėrybės supa mus ir kad ištikimybė Lietuvai yra dabarties žvaigždė, ku rią ima kelti ir jaunimas.

Pov. Puzinas — Pabėgėliai

Paveikslas, išstatytas liet. dail. parodoje Morrison viešbuty, Chicagoj

Juozas Almis Jūragis

Vasaros kristalai

1. Bangos

Bangos žaidžia: — dūžta, kyla . . .
Taip, širdie, ir tu plaki . . .
Nenustoja, nenutyla,
Bangos žaidžia: dūžta, kyla.
Saulė. Vėjas. Pušys šilo.
Gundo tolumos akis.
Bangos žaidžia — dūžta, — kyla,
Taip, širdie, ir tu plaki . . .

2. Žvejas

Žvejo luotas tolumoje,
Burė plazda pasikėlus.
Moteris nuo kranto moja
Žvejui laimės tolumoje.
Kai iš jūros grįš namo jis,
Glaus pasilgę rankos mielos.
Žvejo luotas tolumoje,
Burė plazda pasikėlus.

3. Burtų Naktis

Ant kalnų laužai liepsnoja,
Upės neša vainikus.
Dainą gojai atkartoja,
Ant kalnų laužai liepsnoja — — —
Girios tankmių glūdumoje
Burtų žiedas degt pabus — — —
Ant kalnų laužai liepsnoja,
Upės neša vainikus . . .

4. Rugiapjūtė

Skamba aštrios dalgės plieno,
Riša pėdus mergužėlės.
Rugiapjūtės kaitrios dienos,
Skamba aštrios dalgės plieno.
Varpos linksta į ražieną,
Derliaus svorio nepakėlę.
Skambia aštrios dalgės plieno,
Riša pėdus mergužėlės.

Kultūrinė kronika

● **Puošnus leidinys apie lituanistines paskaitas mokytojams.** Lietuvaičių Seserų institutas, šv. Kazimiero seserų rūpesčiu, išleido puošnią knygutę apie šią vasarą Chicagoje vyksiančias to instituto paskaitas. Leidinio pradžioje fotostatinė kopija Vatikano Valstybės sekretoriato rašto, kuriame pranešama, kad šv. Tėvas džiaugiasi tokio lietuvaičių instituto įsteigimu, meldžiasi už jo veiklos pasisekimą ir jį laimina.

Šios vasaros instituto paskaitoms vadovaus šv. Kazimiero seserų studijų direktorė sesuo M. Eucharista, talkinama eilės kitų. Dėstytojais pakviesti Juozas Brazaitis ir dr. Antanas Vasys. Darbas vyks bendrose paskaitose, seminaruose ir specialiuose demonstravimuose. Numa tomos išvykos apžiūrėti lietuviškų meno ir architektūros kūrinių. Šiems seselių kursams sudaryta speciali lituanistikos biblioteka.

Šalia pagrindinių paskaitų, dar dėstys: J. Kreivėnas — apie lietuvių muzikos instrumentus, B. Jameikienė — apie lietuvių taut. šokius ir taut. drabužius, J. Daužvardienė — apie lietuvių eglutę, L. Šimutis, Jr., — apie lietuvių liaudies dainas, arch. J. Mulokas — apie lietuvių archi-

A. Galdikas

Šeši jo peisažai rudens motyvais ir Maine uosto vaizdas išstatyti parodoje Morrison viešbuty, Chicagoje

tektūrą, A. Varnas apie lietuvių kryžius, dail. Vl. Vijeikis — apie lietuvių liaudies meną.

Šie seselių mokytojų lituanistiniai kursai prasidės rugpj. 17 d. ir baigsis rugpj. 27 d. Juose pasirodys ir šv. Kazimiero seselių choras bei orkestras, bus pravedamas laužas, vyks lietuvių kompozitorių muzikos koncertai, bus šokėjų grupių demonstruojami lietuvių tautiniai šokiai. Kiekvienos dienos darbas pradedamas šv. mišiomis, toliau — paskaita, demonstravimas (lietuviško skaitymo ir t. p.), diskusijos, seminaras, studijų grupės darbuotė, palaiminimas ir vakare — kokia nors lietuviška kultūrinė veikla.

Tie kursai labai praturtins mūsų seselių mokytojų lituanistinį pasiruošimą. Juose dalyvaus mokytojos iš šv. Kazimiero, Nekalto Prasidėjimo, Pranciškiečių ir Nukryžiuotojo V. Jėz. vienuolynų.

● **Inž. Mik. Ivanauskas,** beorganizuodamas Pirmąją Apžvalginę Lietuvos Architektūros parodą Brazilijoj, praeitais metais išplatino knygų, žurnalų ir laikraščių už 1000 dolerių. Surinko 45 "Aidų" ir 16 "Darbininko" prenumeratų. Didžiausią pasisekimą turėjo prof. Z. Ivinskio "Šv. Kazimieras" — 36 egz.

Šiais metais "Aidų" prenumeratų jau pavyko surinkti 31.

● **Dr. M. Gimbutienės** Lietuvos proistorės tyrinėjimo darbais susidomėję Brazilijoj gyveną lietuviai užsiprenumeravo (per inž. Mik. Ivanauską) 20 egz. "Ancient Symbolism in Lithuanian Folk Art".

● **"Tėvynės Garsai"** — tai lietuviškoji radijo valandėlė S. Paulyje. Jai vadovauja agr. Aleks. Boguslauskas, prof. Ant. Stonis, Jonas Valavičius ir Alf. Žibas. "T. G." metinių proga patiekė 61 programą. Per šį laiką klausytojai girdėjo lietuviškos muzikos daugiau 300 plokštelių, daugelį specialių programų ir minėjimų, k. t. Vasario 16, birželio išvežimo dienos, Motinos dienos, Išeivių dienos, šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų, Pirmosios Lietuvos Architektūros parodos, Visuomenininkų kun. A. Armino, kun. K. Miliausko ir kleb. P. Ragažinsko 25 metų kunigystės jubilėjų ir daugel kitų atžymėjimų. Išlaidoms apmokėti priimamos įvairios reklamos. "T. G.". visuomet suranda vietos savo programoje paskelbti visus liet. kolonijos parengimus ir kultūrinius įvykius be atlyginimo. "T. G." pranešėjais yra jaunutės lietuvaitės: Olga Ivaškaitė, Stasė Ambrozevičiūtė, Bruna Lydia Jermalavičiūtė, Elena Norbutaitė, Vanda Valiulytė. Pranešėjai: Jonas Valavičius, Algimantas Žibas ir Alf. Kublickas. Valandėlės motto: "Lietuviais esame mes gimę, lietuviais turime ir būt". Adresas: Caixa Postal 403, Sao Paulo, Brasil.

● **Skulpt. A. Mončys** su savo kūriniais dalyvavo IX-tame Jaunųjų Skulptorių salione-parodoje, žinomajame Rodeno muzėjuje, Paryžiuje. Ši paroda, įvykstanti kiekvienų metų pavasarį, yra labai reikšminga Paryžiaus meno pasaulyje ir joje savo kūrinius išstatyti yra kviečiami tik patys geriausieji Prancūzijos skulptoriai.

● **Paryžiaus Lietuvių Žurnalistų sekcija** išrinko naują valdybą, kuri pareigomis pasiskirstė sekančiai: E. Turauskas — pirmininkas, B. Šlepetytė-Venskuvienė — sekretorius, J. Lanskoronskis — lietuvių žurnalistų atstovas prie Laisvųjų Žurnalistų sąjungos.

● **Skulpt. J. Bakis** su žmona, ilgesnį laiką buvęs Paryžiuje, išvyko studijinei kelionei į Ispaniją ir Italiją.

● **Lituanistinė stipendija pagerbiant C. S. Cheledeną.** Žinomasis Philadelphijos lietuvių veikėjas ir mecenatas, Liberty Federal Savings and Loan Association prezidentas Charles S. Cheleden šių metų liepos 3 d. švenčia savo veiklos toje bendro vėje 40 metų sukaktį; 1917 metais jis pradėjo dirbti sekretorium Pirmojoje Philadelphijos Lietuvių Statybos ir Paskolos Bendrovėje (First Lithuanian Building and Loan Association of Philadelphia); vėliau, 1942 metais, ši bendrovė persiorganizavo į dabartinę formą ir pasivadino Liberty Federal Savings and Loan Association.

Per visus tuos keturiasdešimt metų C. S. Cheleden kildamas iš sekretoriaus į vice-prezidento ir tada į prezidento pareigas, visą laiką nuoširdžiai sielojosi ir rūpinosi lietuviškais reikalais, organizuodamas ir padėdamas, kur tik galėjo, ir darbu, ir patarimu, ir pinigais.

Šiai reikšmingai sukakčiai atžymėti Liberty Federal direktorių taryba nutarė paskirti vienkartinę stipendiją 250 dolerių sumoje lietuviui studentui, norinčiam lankyti lituanistikos kursus, vykstančius šią vasarą Fordhamo universitete, New Yorko mieste, kur žymūs specialistai profesoriai skaitys paskaitas iš įvairių lietuvių kalbos ir kultūros srričių ir kurie, tikimasi, žymiai pasitarnaus lietuvybės palaikymui ir stiprinimui.

Šitas gražus gestas — paskirti stipendiją C. S. Cheledeno sukakčiai atžymėti — rodo gražią lietuvišką dvasią, vyraujančią toje institucijoje. Netenka abejoti, kad ši dvasia žymia dalimi yra C. S. Cheledeno lietuviškos laikysenos ir veiklos išdava.

● **Telšių vyskupas Vincentas Borisevičius** yra gimęs 1887 m. — taigi šiemet sueina 70 m. nuo jo gimimo dienos. Kaip "Lietuvių Enciklopedijos" III tome pažymėta, vysk. V. Borisevičius yra miręs Vilniuje 1947.I.3 ar I.13, todėl šiemet sueitų ir 10 m. nuo jo mirties.

Vysk. V. Borisevičius buvo kilęs iš Vilkaviškio apskrities. Jo mokslo bei studijų vietos: Petrapilio Šv. Kotrynos gimnazija, Seinų Kunigų seminarija, Friburgo universitetas Šveicarijoje. 1910 m. gavo kunigystės sakramentą. Vėliau buvo vikaru, I Pasaulinio karo metu ėjo karo kapeliono pareigas X rusų armijoje. Petrapilio lietuvių seimo narys 1917 m. Po I Pas. karo gimnazijų kapelionas Marijampolėje. Seinų Kunigų seminarijos profesorius 1922-1926 m. Po 1926 m. buvo Telšių kūrijos kancleris, seminarijos profesorius, rektorius. 1940 m. paskirtas Telšių vyskupu sufraganu, o 1944 m. — Telšių vyskupu. Spaudos bendradarbis: rašė Katalikų suvažiavimo Darbuose, Spaudoje ir gyvenime, Tiesos Kelyje, Ateityje, Žemaičių Prieteliuje.

Vyskupą V. Borisevičių nužudė bolševikai. Nuo mirties jo neišgelbėjo nė jo naudai liudiję žydai, kuriuos jis buvo išgelbėjęs nuo nacių teroro II Pasaulinio karo metu.

● **Feliksas Girdauskas** vadovauja Sao Paulo Liet. Kat. Bendruomenės chorui, kuris yra efektingiausias lietuviškos kultūros reprezentantas Brazilijoj. Choristės dėvi tradicinius skoningus tautinius drabužius. Šis choras turi didelį pasisekimą ne tik savo tautiečių, bet ir svetimtaučių tarpe.

● **K. Abrozevičius ir V. Laurinaitis** — S. Paulo solistai aktyviai dalyvauja visuose lietuviškuose parengimuose. Paskutiniame Birželio tragedijos minėjime — Sasnausko, Dambrausko Naujelio ir Herman giesmėmis iki ašarų kėlė dalyvių kovos ir ryžto dvasią už laisvės atvadavimą brangiai Tėvynei.

PAVOJAI VASAROTOJAMS

Poison Ivy Dermatitas

DR. MILDA BUDRIENĖ, Chicago, Ill.

Kai atvykau į JAV ir susitikau pirmuosius lietuvius, tai visad buvau klausiama, ar moku gydyti "Poison ivy". Gal nereikia stebėtis, nes kas vieną kartą jau turėjo šį odos uždegimą, žino, kiek bėdos jis pridarė.

Pavasario ir vasaros mėnesiais, kai žmonės pradeda išvažiuoti į laukus, prasideda ir šios odos uždegimas. Poison ivy dermatitas yra kontaktinis dermatitas, atsirandąs dėl kontakto su tam tikru augalu — poison ivy. Poison ivy yra vijoklis ir plačiai paplitęs po visą Ameriką, ypač Great Lake region (Didžiųjų ežerų) — apylinkėje, kuriai priklauso ir Chicaga. Šis augalas yra pažįstamas iš savo lapų. Lapai turi lygius kraštus ir auga po tris. (Trilapis augalas). Vakarinėj Amerikos dalyje — Pacifiko pakraščiuose yra kitas augalas su karpytais lapais, primenąs ąžuolą, todėl ir vadinasi Poison oak. Prie tos pačios grupės priklauso ir dar vienas augalas, kuris auga šiaurinėj rytų Amerikos dalyje ir vadinasi Poison sumac.

Kontaktinis — ivy dermatitas atsiranda čiupinėjant poison ivy lapus. Tačiau kartais užtenka paliesti tik tuos daiktus, kaip antai drabužius, žaislus, gyvulius, kurie buvo kontakte su tuo augalu, ir žmogus gauna dermatitą. Ypatingai jautrūs asmenys gauna dermatitą net ir tada, kai poison ivy augalas yra deginamas. Tiems asmenims užtenka ir dūmų nlo to laužo, kur lapai deginami .

Ivy dermatitas yra alerginė reakcija. Oda buvusi kontakte su irituojančia medžiaga, kuri randasi tų augalų lapuose, parausta, sutinsta, pradeda niežtėti. Pirmieji simptomai gali atsirasti po kelių valandų nuo tų lapų palytėjimo. Vėliau oda pradeda tinti, atsiranda pūslelės, tos pūslelės prisipildo skystimo. Ivy dermatitas dažniausia paliečia rankas, kojas, veidą, burną, ausis ir kt. Konstitucinė reakcija yra reta, tačiau yra užregistruota keli inkstų susirgimai pas asmenis, turėjusius poison ivy dermatitą.

Diagnozas nustatomas iš odos paraudimo, išbėrimo. Be to ligonis beveik visada atsimena buvęs kontakte su kokiu nors augalu, buvęs miške ar krūmuose. Jeigu yra įtarimas, galima padaryti "patch test": ant odos uždedamas poison ivy ekstrakto lašas ar pats lapas. Jeigu ligonis yra alergiškas, tai po 24-48 valandų, toje vietoje oda parausta, sutinsta, o kartais net pūslelės atsiranda.

Lietuvoj kontaktinį dermatitą duodavo primulės. Be poison ivy odos uždegimą gali duoti chryzantemos, orientalinės aguonos, ragweed, geranium ir kt. Tropinėse vietose uždegimą gali duoti mango medis (auga Floridoj). Kaikada odos suerzinimą duoda apelsinų, citrinų, rožių, lavendrų žievėse esantieji aliejai. Apie šiuos dermatitus kalbama ryšium su kosmetika ir maistu.

Ivy dermatitas yra gydomas kaip paprastas odos uždegimas, vartojant kompresus, mostis, antihistaminius vaistus, kalcijų, o paskutiniu laiku net steroidus (ACTH, cortisoną). Asmenys, alergiški poison ivy, turi tų augalų saugotis. Kaikurios laboratorijos yra pagaminusios ekstraktus ir bando asmenis, kuriuos išberia nuo poison ivy, desensitizuoti (padaryti nejautriais poison ivy irituojančiai medžiagai). Rezultatai menki, nes poison ivy yra kontaktinis dermatitas, ne atopinis, ir tik vengimas to augalo yra vienintelė priemonė išsisaugoti tos odos ligos.

KRONIKA

● **Kun. Jonas Bružikas**, SJ, neperseniausiai atšventė savo 60 m. amžiaus sukaktį. Kun. J. Bružikas lietuviškajai visuomenei labiausiai pažįstamas kaip vienas iš pačių įžymiųjų mūsų misionierių paskutiniais dešimtmečiais. Jis yra kilęs iš Kauno apskrities. Baigęs mokytojų seminariją Veiveriuose, įstojo į kunigų seminariją Žitomire. Vėliau grįžo į Lietuvą ir 1922 m. baigė Žemaičių Kunigų seminariją — buvo įšventintas kunigu. Išklausęs tris semestrus teologijos-filosofijos fakultete, išvyko į Olandiją, kur įstojo į jėzuitų naujokyną. Po to Olandijos ir Austrijos universitetuose baigė augštuosius teol.-filosof. mokslus. Grįžęs į Lietuvą, 5 m. buvo Jėzuitų gimnazijos direktoriumi Kaune. Vėliau 6 m. vedė misijas JAV; tą darbą dirbo ir grįžęs į Lietuvą. Vyrų Apaštalavimo organizacijos steigėjas.

1940 m. bolševikai jį buvo pasmerkę Lietuvoje visą amžių kalėti. Išsilaisvino prasidėjus Vokietijos-Sovietų Sąjungos karo veiksmams 1941 m. 1944 m. savo vadovybės įsakymu turėjo pasitraukti iš Lietuvos. Po II Pas. karo vedė misijas įvairiose Europos valstybėse — visur ten, kur gyveno tremtinių. Vėliau išvyko į Pietų Ameriką — Urugvajų; čia darbuojasi ir iki šiol. Misijas vedė ne tik Urugvajuje, bet ir Brazilijoje bei Argentinoje. Urugvajuje suorganizavo su kun. V. Mikalausku, jau mirusiu, liet. parapiją.

Kunigui J. Bružikui nesvetimas ir spaudos darbas. Yra buvęs Lietuvoje "Žvaigždės" ir "Misijų" redaktorius.

E. Valaitis — Aušant pavasariui

Išstatytas liet. dail. parodoj

● **Rūta Lee-Kilmonytė**, lietuvaitė filmų aktorė Hollywoode, dalyvaus Lietuvos Vyčių suvažiavime Los Angeles. Kongresas įvyks rugpjūčio 8-11 dienomis.

● **Prof. Mykolas Biržiška** ir buvęs JAV ambasadorius dr. Owen J. Norem, autorius knygos apie Lietuvą, pasižadėjo dalyvauti Lietuvos vyčių suvažiavime Los Angeles mieste (rugp. 8-11 d.).

● **Pirmosios mūsų beletristikos antologijos likimas.** Atrodo, mažai kas žino, jog 1940 m. Švedijoje buvo išleista pirmoji lietuvių beletristikos antologija švedų kalba. Šiuo metu švedų ir suomių spaudoje dažnai rašoma apie Jurgį Savickį, suminint jo, kaip diplomato ir rašytojo darbus. Ne viena tų laikraščių iškarpų pasiekė Liet. Raš. dr-ją. Iš jų matyti, kad J. Savickio buvo parengta lietuvių prozos antologija švediškai, kurios tačiau Lietuvoje niekas nematė. Pasiteiravus dabar Švedijoje, gauta žinių apie pirmosios ir iki šiol vienintelės mūsų prozos antologijos liūdną likimą. Antologija buvo išversta ir švedų poeto puikiai stilizuota (jo vardas — Nils Bohman), tačiau leidėjas sutiko išleisti tik tada, kai Lietuvos Užsienio Reikalų m-ja pažadėjo nupirkti tos antologijos už 2,000 kronų. Antologija buvo išspausdinta 1940 m. vasarą jau spėta gražiai švedų spaudos įvertinti, ir Lietuvos URM pervedė mūsų pasiuntinybei Stockholme pažadėtuosius pinigus, bet tuometinis įgal. min., argumentuodamas Lietuvos okupacija, atsisakė juos išmokėti. Tada beveik visa antologijos laida iš spaustuvės nukeliavo makulatūron.

● **Prof. Antanas Stonis** šiuo metu deda visas pastangas įkurti ir legalizuoti Liet. Kolonijos Bendruomenę S. Paulyje. Jam bendradarbiauja ir talkininkauja visų liet. organizacijų atstovai.

KAZYS ČESNAUSKAS
6444 SO. TROY ST.
Telef. WAlbrook 5-7670 ir GIbson 8-4938
● Generalis kontraktorius naujų namų statybai, įvairiems remontams ir namų pertvarkymams ● Turime didelį patyrimą namų statyboje. ● Patys atliekame cemento ir medžio darbus. ● Apkainavimai nemokamai.

IŠ ARTI IR TOLI BALDŲ PERKRAUSTYMAS
Naujas specialus didelis sunkvežimis su pilna apdrauda. Pigus ir sąžiningas patarnavimas.
R. ŠERENAS
2047 W. 67th Pl., Chicago, Ill. WAlbrook 5-8063

Pradėkit Taupyt Šiandien, Turėsit Rytoj!
Taigi, dabar pradėkite taupyti šioje lietuviškoje įstaigoje — BRIGHTON SAVINGS AND LOAN!
Kiekvieno taupytojo indėliai apdrausti iki $10,000.00
BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASS'N
4071 Archer Ave., į vakarus nuo California Ave.
CHARLES ZEKUS, Sekretorius
OFISO VALANDOS:
Pirmad., antrad., penktad. ir Šeštad. 9 val. ryto iki 4:30 p.p. — Trečiad. 9 ryto iki 12 val. Ketvirtad. 9 val. iki 8 v.v.

ADOMAS VAITKEVIČIUS
Anglių ir Alyvos Pardavimas
Telef. REpublic 7-5803
Visų rūšių namų apšildymo sistemos įvedimas, perdirbimas ir pataisymas.
Greitas, sąžiningas ir pigus patarnavimas.
ATLAS FUEL CO.
ATSTOVAS
4919 So. Paulina Street
Telef. PRospect 6-7960

ORO VĖSINTUVAI
— AIR CONDITIONERS —
TELEVIZIJA — RADIJAS
HI-FI PHONOGRAPHAI — 1958 modeliai
NUOLAIDOS IKI 50% !
Instaliavimas ir garantija nemokamai
FRANK'S TV & RADIO, INC.
3240 South Halsted Street — Tel. CA 5-7252
PARDUODAME IR TAISOME

SOPHIE BARCUS
RADIO PROGRAMA
IŠ WGES stoties — Banga 1390
PIRMADIENIO vak. nuo 7—8 v.
NUO PIRMAD. IKI PENKTAD. 8:45 iki 9:30 val. ryte
ŠEŠTAD. 8:30 iki 9:30 ryte
SEKMAD. 8:30—9:30 v. r. iš stoties WOPA — 1400 kil.
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
Chicago 29, Ill. HEmlock 4-2413

VIRŠ 15,000,000 Amerikos gyventojų žino,
kad taupyti apdraustose Taupymo ir Skolinimo Bendrovėse yra saugu ir peninga.
Universal Savings and Loan Association užtikrina saugumą ir gražų pelną.
Saugumą užtvirtina Suvienytų Valstybių valdžios agentūra iki $10,000.00 kiekvienam indėliui ir reikalingi rezervai, o pelną — patyrusių ir sąžiningų vedėjų pastangos.
Galite taupyti atvykdami asmeniškai ar per laiškus. Bus greitas ir draugiškas patarnavimas.
Dėl paskolų ir visais finansiniais reikalais kreipkitės į:
UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
1800 S. Halsted Street, Chicago 8, Illinois

Duoną ir įvairias skoningas bulkutes kepa
BRUNO'S KEPYKLA
3339-41 S. Lituanica Ave.
Tel. CLiffside 4-6376
Pristatome į visas krautuves ir restoranus, taip pat išsiunčiame į visus artimuosius miestus.

Pasinaudokite "Draugo" Classified skyriumi

THE BIGGEST DOLLAR IN THE WORLD IS THE DOLLAR YOU SAVE.

Remiantis Chicagos Savings Bendrovės praeitimi, nuo pat jos įsikūrimo 1924 metais, jos pavyzdinga biznio tvarka, ypatingai indėlių saugumo ir dividendų našumo atžvilgiu, nėra saugesnės ir pelningesnės įstaigos pasidėti taupomus pinigus. Pasidėję taupinius pas mus gausite ne tiktai saugumą — jų apdraudimą iki $10,000.00, augštą dividendą, bet ir daugelį kitų patarnavimų veltui, už kuriuos kitose įstaigose turėtumėte mokėti.
Taupytojų patogumui Chicagos Savings Bendrovės įstaiga yra viena iš gražiausiai ir moderniškiausiai įrengtų visoje Illinois Valstybėje.
Lietuviai gyvenantieji už Chicagos ribų, nežiūrint kurioje Suvienytų Valstybių dalyje jie begyventų, gali taupyti pinigus paštu.
Rašykite dėl informacijų. — Mūsų turtas $21,000,000.00.
CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
6245 So. Western Ave. — Tel. GRovehill 6-7575 — Chicago, Illinois
Atdara: pirmadienį nuo 12 iki 8, antradienį ir penktadienį nuo 9 iki 4, ketvirtadienį nuo 9 iki 8.
Trečiadienį uždaryta visą dieną, o šeštadienį nuo 9 iki 2 valandos po pietų.

DR. J. ir K. AGLINSKAI
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
2300 West 51st Street
Priima ligonis pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti telefonu Prospect 6-1795 nuo 2 iki 9 val. p. p. kasdien išskyrus trečiad. ir šeštad.
Res. tel. GRovehill 6-5603

Tel. ofiso WA 5-3010, rez. PR 6-7383
DR. ANTANAS ALEKNA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1601 W. Garfield Blvd.
Val. — Pirmad., antr., ketv., penkt. 1—4 ir 6—8; šeštad. 1—4; trečiad. uždaryta.

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
Pritaiko akinius —
6322 South Western Avenue
Val. kasdien 10-12 val. ir 7-9 val. vak. Šeštadieniais 10-1 val. Trečiadieniais uždaryta. Kt. laiku susitarus
Ofiso telefonas: PR 8-3229
Res telef. WAlbrook 5-5076

DR. VL. BLAŽYS
PLAUČIŲ IR VIDAUS LIGOS
4701 South Damen Avenue
(Kampas 47-tos ir Daman Ave.)
Val. kasdien nuo 6—8 val. vak. Šeštad. 2—4 val. vak. Trečiad. ir kitu laiku pagal sutartį.
Telef. ofiso LAfayette 3-6048
Rez.: WAlbrook 5-3048

Tel. ofiso HE.4-5849. rez. HE.4-2824
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. Pirm., ketvir., penkt. 1-4 ir 7-9 Antr. 1-6, trečiad. šešt. pagal sutartį sekm. uždaryta.

DR. Z. DANILEVIČIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6317 South Western Avenue
Chicago 29, Ill
telefonas REpublic 7-4900
Rezidencija: GRovehill 6-8161
pasimatymai pagal sutartį

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso val.: nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 v. vak. Šeštadieniais nuo 2 iki 4 popiet
Trečiadieniais pagal sutartį
Ofiso tel. VIrginia 7-0036.
Rezidencijos tel. BEverly 8-8244

Ofiso HE 4-1414, arba RE 7-9700
Rez. RE 7-6867
DR. B. GAIŽIUNAS
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
Spec. akušerija ir moterų ligų
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Atostogose iki liepos 15 dienos

Ofiso telef. YArds 7—1166
Rezidencijos — STewart 2-4511
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 West 35th Street
(kampas Halsted ir 35-ta gatvės)
VAL. 1—4 ir 6:30—8:30 p. p. kasdien išskyrus trečiadienius Atidara šeštadieniais 1—4 val.

Tel. ofiso PR 6-3838, rez. RE 7-9199
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(LIETUVIS GYDYTOJAS)
2500 West 63rd Street
VAL. kasdien nuo 2—4 p. p ir 7:30 iki 9 val. Trečiad. ir šešt. uždaryta.

Telefonas GRovehill 6-1595
DR. ALDONA JUŠKA
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
— PRITAIKO AKINIUS —
Valandos: 9—12 ir 7—9 v. v. pagal susitarimą išskyrus trečiadienius.
2422 W. Marquette Road

VIKTORO KOZICOS
Lietuviškas gazolino stotis ir auto taisymas
Atliekami motoro remontai, lyginimo, dažymo darbai ir keičiamos dalys
CALL-ME-MOTORS CO.
5759 S. WESTERN AVE. PR 8-9533

Ofiso ir buto tel. OLympic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Kasdien 10—12 ir 4—7 val. Trečiad. ir šeštad. tik 10—12 val.

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
LIETUVIS GYDYTOJAS
3925 West 59th Street
Val. Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 1—4 p. p. 6:30—8:30 val. vak. Trečiad. ir šeštad. 1—4 v. p. p.

Tel. ofiso ir buto OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th St., Cicero
Rez. 1634 S. 49th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak., išskyrus trečiadienius.
Šeštadieniais 12 iki 4 popiet.

Ofiso telef. LAfayette 3-3210, jei neatsiliepia, šaukite KEdzie 3-2868
DR. EMILY V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 S. Archer Ave.
VAL. Kasdien popiet nuo 12-2:30 v. Vak. pirm. antr., ketvirt 6-8:30 v. Trečiad. tik susitarus.

DR. IRENA KURAS
(Gydytoja ir Chirurgė)
KUDIKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
7156 South Western Avenue
(MEDICAL BUILDING)
Pirmad., antrad., ketv. ir penktad. nuo 11 val. ryto iki 1 val. p.p. ir nuo 6 v.—8 val. vakare. Trečiad. nuo 11 val. ryto — 1 v. p. p. Šeštad. 11 val. ryto iki 3 val. popiet
Office tel. RE 7-1168
Res. tel. WAlbrook 5-3765

Ofiso HE 4-1818, arba RE 7-9700
Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
Specialybė — vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val.: kasdien 9—11 ryto ir 4—8 v. v. Šeštadieniais 9—11 ryto ir 2—4 p. p. Trečiadieniais uždaryta.

DR. JULIJA MONSTAVIČIUS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Office: 10748 South Michigan Ave.
Buto 1653 W. 103 St., Beverly Hills
Val.: kasdien nuo 6 v. v. iki 9 v. v., Val.: kasdien nuo 6 v. v. iki 9 v. v., išskirus trečiad. Šeštadieniais nuo 1 iki 4 val. popiet.
Tel.: Ofiso — PUllman 5-6766
Buto — BEverly 8-3946

Ofiso HEmlock 4-5815
Rez. HEmlock. 4-3751
DR. A. NARBUTAS
PLAUČIŲ IR VIDAUS LIGOS
2745 West 69th Street
(priešais Šv. Kryžiaus ligoninę)
Priima pagal susitarimą

DANTISTAS
DR. J. A. PAUKŠTYS
4253 So. Whipple Street
(Arti Archer Ave.)
Valandos: nuo 10 iki 12; 2—6; 7-9. Šeštad. 10—12. Trečiad. uždaryta
LAfayette 3-4949.
Namų — CEdarcrest 3-7786

DR. VLADAS PRUNSKIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3259 South Halsted Street
Kasdien 3—7 val. vak. Šeštad. nuo 1—5 val. vak.
Trečiad. ir kitu laiku pagal sutarimą
Ofiso tel. Victory 2-1484. Resid. 2437 W. 62nd St., tel. Republic 7-8818.

Ofiso telefonas — BIshop 7-2525
DR. AL. RAČKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4342 Archer Avenue
(Kampas Kedzie ir Archer)
VAL. kasdien nuo 2:00 iki 9:00 v. Trečiad. ir sekmad. tik susitarus

DR. ZIGMAS RUDAITIS
SPEC. CHIRURGINĖS IR ORTOPEDINĖS LIGOS
2745 West 69th Street
Priešais Šv. Kryžiaus ligoninę
Telef. REpublic 7-2290
VAL.: Pirm., antr., Ketv., penkt. nuo 9 iki 11 ryte ir nuo 6:00—8:00. Šešt. nuo 2:00—4:00. Trečiad. ir kitu laiku susitarus telefonu.

DR. ANT. RUDOKAS, Opt.
Tikrina akis ir pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus
4455 S. California Ave. YA 7-7381
Val.: 10 ryto iki 8 vak. (trečiad. uždaryta), šeštad. 10 ryto iki 2 v. p. p. uždarytas

P. ŠILEIKIS, O. P.
Orthopedas - Protezistas
Aparatai-Protezai, Med. bandažai. Spec. pagalba kojom (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 W. 63rd St., Chicago 29, Ill.
Tel. PRospect 6-5084

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Naujas adresas: 4255 W. 63rd St.
Ofiso tel. REliance 5-4410
Rezid. telef. GRovehill 6-0617
Valandos: 1-3 p. m., 6-8 p. m.
Penktad. tik po pietų.
Trečiad. ir šeštad. pagal sutartį

Ofiso tel. CLiffside 4-2896
Rezidencijos: LAfayette 3-1172
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 West 47th Street
(Kampas 47th ir Hermitage)
Val.: nuo 2 iki 4 ir 6 iki 9 v. vak. Šeštad. nuo 2 iki 6 val., išskyr. sek

DR. FL. TALLAT-KELPŠA
Ofisai 20 North Wacker Drive
(Civic Opera House, kamb. 858)
Val. kasd. 12—4
Tel. CEntral 6-2294
5002 West 16th Str., Cicero
Val kasdien 5-8, šeštad. 1-2 val
Tel. TOwnhall 3-0959
Kitu laiku ir trečiad. susitarus
Rezid. tel. HEmlock 4-7080

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Bendra praktika ir moterų ligos)
Ofisas ir rez.: 5100 S. Western Ave.
Tel. PRospect 8-1223 arba WE 6-5577
Ofiso val. Pirm. 8-10 v. v., Antr., Treč. ir Penkt. 6-9 val. vak., Šeštad. 2-4 val. popiet ir sulig susitarimu.

Tel. ofiso HE 4-2123, rez. GIb. 8-6195
DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
(71st ir Campbell Ave.)
Atostogose iki rugpjūčio 1-mos dienos

Tel. ofiso: DAnube 6-1125
DR. A. VALIS-LABOKAS
MOTERŲ LIGŲ GYDYTOJAS
3267 South Halsted Street
Val 1 iki 4 v. p. p. ir 6—8 v. vak Šeštadieniais 1—4 v. p. p.

Tel. ofiso PRospect 6-9400
Rezid. PRospect 6-9400
DR. ONA VAŠKEVIČIUS
(Vaškevičiūtė)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6248 South Kedzie Avenue
Val. kasdien 1-3 p. p. ir nuo 6-8 val vak. Šeštad. 1-4 p. p. Trečiadieniais ir kitu laiku tik susitarus.

Tel. ofiso VIctory 2-1581
Rez. VIctory 2-0742
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 West 31st Street
Kamp. Halsted ir 31-mos gatvių
Priėmimo valandos kasdien: 1-4 p.p ir nuo 6-8 v.v. šeštad. 1-4 val. popiet.

Tel. ofiso PR. 3-6446, res. HE.4-3150
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2420 West Marquette Rd.
Val. nuo 2 iki 4 p. p.; 6 iki 8 vak Trečiad. ir šeštad. pagal sutartį

DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted Street
Tel. ofiso CA. 6-0257, res. PR. 6-6650
Rezid. 6600 S. Artesian Ave.
VAL. 11 v. r. iki 3 p. p.; 6—7 v. v.

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
Virš 25 metų patyrimo

Tel. YArds 7-1829
Pritaiko akinius
Kreivas akis ištaiso
Ofisas ir akinių dirbtuvė
756 West 35th Street
Val. nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8, trečiad. nuo 10-12, penktad. 10-2 ir šeštadieniais nuo 10 iki 2 val. p.p

DR. S. VAITUSH, OPT.
Palengvinu akių įtempimą, kuris yra priežastis galvos skaudėjimo bei svaigimo ir skaudančių akių karščio. Atitaisau trumparegystę ir toliregystę. Prirenku teisingai akinius. Visi egzaminavimai daromi su elektriniais instrumentais, rodančiais mažiausius trūkumus. Speciali atyda kreipiama į mokyklos vaikus.
4712 South Ashland Ave.
Tel. YArds 7-1373
Val. 10:30 iki 7 v. vak. Šeštad. 10:30 iki 6 val. Sekmad. ir treč. uždara.

ŠVIESIAI A. A. VINCO KAIRIO ASMENYBĖJ ATMINTI

ST. BARZDUKAS, Cleveland, Ohio

Birželio 16 d. sukako 10 metų nuo mokytojo Vinco Kairio mirties. Tai buvo didžiai taurus žmogus, rūpestingas mokytojas, didelis patriotas, išblokštas iš savo tėvynės ir dėl sunkių gyvenimo sąlygų peranksti turėjęs mirti. Jo šviesiam atminimui skiriami šie keli trumpi žodžiai.

Gyvenimo vingiuose

Vincas Kairys gimė 1893 rugpiūčio 28 Žemaičiuose — Skliaučių kaime, Eržvilko vls., Tauragės aps. Tėvai — ūkininkai. Jie turėjo šešetą vaikų. Vincukas buvo antrasis vaikas šeimoje, vienintelis sūnus tarp penkių dukterų. Pirmąsias mokslo žinias gavo iš "daraktoriaus" Ralio, žinomojo vėliau "Odisėjos" ir "Iliados" vertėjo. Pradinį mokslą išėjo Eržvilko mokykloje. 1913 m. sidabro medaliu baigė Liepojos gimnaziją. Norėjo liktis dirbti gimtajame savo krašte, tad turėjo rinktis tokią profesiją, kuri laiduotų kasdieninės duonos kąsnį. Anais carų priespaudos metais tai buvo kunigo, gydytojo ar kuri kita laisvoji profesija, nes valdinės tarnybos lietuviams katalikams savojoje žemėje buvo neprieinamos. Todėl Kairys renkasi gydytojo profesiją ir stoja į Tartų (Dorpato) universitetą medicinos studijuoti. Išklauso aštuonis semestrus, bet prasidėjęs pirmasis Didysis karas studijas nutraukia. Karo metu atsiduria Rusijoje. Dirba felčerio darbą. Pergyvena Rusijos revoliucijas. Suserga dėmėtąja šiltine, pleuritu ir plaučių uždgimu. Ir badas pažvelgia į akis. Tačiau visa laimingai ištveria ir, kai po karo atsidaro keliai į Lietuvą, grįžta namo.

Tėvynėje dabar jau kita dvasia: ji nusimeta vergijos pančius ir keliasi laisvam nepriklausomam gyvenimui. Dabar ir Kairys jau nebenori baigti medicinos studijų, nors draugai ir įkalbinėja — jo širdį traukia kita darbo sritis — nepriklausomos Lietuvos lietuviška mokykla. Dėl to 1922 m. organizuoja Eržvilke vidurinę mokyklą ir joje penkerius metus direktoriauja. Tačiau nevisiems įtinka. Nepatenkintieji prieina prie valdžios viršūnių, ir Kairys 1927 m. be savo valios keliamas mokytoju į Krekenavos vidurinę mokyklą. 1926 m. pasirodę pirmieji džiovos reiškiniai ir silpnėjanti sveikata verčia jieškoti sveikesnės vietos gyventi, tad 1933 m. savo prašymu keliasi į Alytaus gimnaziją: Kairį viliojo saulėtasis pušynuose skendįs miestas.

Bet neilgai Alytuje galėjo ramiai gyventi ir dirbti: atsirėmusi į formalią priežastį, kad Kairys neturėjo reikalingo cenzo, Švietimo ministerija 1935 m. rudenį jį kelia mokytoju į Seirijų amatų mokyklą. Šeima lieka Alytuje, nes abi dukrelės, Irena ir Branguolė, jau lanko gimnaziją, o pats taip susitvarko, kad bent šeštadieniais ir sekmadieniais galėtų pas šeimą atvykti. Šitokia padėtis trunka trejus metus. Kad niekas negalėtų prie jo kibti dėl cenzo netinkamumo, Kairys ir savo cenzo reikalus ima tvarkyti Vytauto Didžiojo universitete Gamtos-Matematikos fakultete. Savo pasiryžimą ištesi: išlaiko reikalingus egzaminus, gerai parašo diplominį darbą "Izoliacijos reikšmė natūralinėje atrankoje", ir antrojo Didžiojo karo metu veikusi Švietimo vadyba jam pripažįsta nuo 1942 m. birželio 11 d. augštojo mokslo teises ir mokytojo cenzą.

Bet nuo 1938 m., kada iš Seirijų vėl buvo grąžintas mokytoju į Alytaus gimnaziją, Kairys ramybės jau nedaug teturėjo, nes jos jau nebebuvo nei pačioje tėvynėje, nei pasaulyje. Ant Lietuvos ėmė kristi smūgis po smūgio: 1939 m. atplėšiamas Klaipėdos kraštas, tais pačiais metais kyla naujas pasaulinis karas, Lietuvoje atsiranda Sovietų Sąjungos kariuomenės įgulos (labai gausi ir pačiame Alytuje), 1940 m. birželio 15 d. raudonoji armija okupuoja Lietuvą, 1941 m. birželio 14 d. pradedami masiniai lietuvių vežimai į Sibirą, 1941 m. birželio 22 d. prasideda vokiečių-sovietų karas, vieną okupantą pakeičia kitas ir t.t. ir t.t.

Jadvyga Paukštienė
Jos septyni paveikslai išstatyti liet. dail. parodoje Morrison viešbutyje

Įvykiai tokie dideli, kad visi pasijunta, tartum iš laivo būtų išmesti į šėlstančias ir putojančias bangas. Niekur atramos, niekur užvėjos. Visa tai labai veikia Kairį. Savo tėvynės tragediją jis labai pergyvena. Sunku ne tik tautai, bet sunkėja ir kiekvieno gyvenimas. Nelengva gauti geresnio maisto, o ir mokytojo atlyginimas toks, kad iš jo tegali nusipirkti vos vieną kitą kilogramą sviesto ar riebalų. Sir ginėjąs Kairys 1943 m. pabaigoj suserga dar aštriu plaučių uždegimu. Jei ir anksčiau turėdavo reguliariai lankytis Alytaus plaučių ligų sanatorijoj, tai po plaučių uždegimo iš lovos pakilęs, jautėsi visai silpnas. Gimnazijoje dirbti jau nebegalėjo, 1944 m. pavasarį teėjo tik mokytojų tarybos sekretoriaus pareigas.

Bet sunkiausios dienos atėjo 1944 m. vasarą. Sovietų-vokiečių frontas priartėjo visai prie Lietuvos, pagaliau įsilaužė ir į pačią Lietuvą. Be pertraukos griaudžia patrankos. Bėga pakrikusios vokiečių kariuomenės daliniai. Viskas krinka. Kairys su savo šeima užuovėjos dar jieško gimtuosiuose Žemaičiuose. Kaip viename vėliau man rašytame laiške sako, jų nusistatymas buvo "visokiomis aplinkybėmis likti gimtojoj žemėj su savais tautiečiais vargo vargti".

Tremtinio keliais

Nenorėjo Kairys savo tėvynės palikti, kaip nenorėjo ir kiti tūkstančiai lietuvių. Bet pirmosios bolševikų okupacijos pergyvenimai buvo tokie siaubingi ir klaikūs, kad naujas jų grįžimas buvo baisesnis už viską. Ir Kairys su savo šeima svarsto ką daryti: trauktis besveikačiui į vakarus ar pasilikti visa užliejančiame bolševikiniame siaube? Nulėmė pasitraukimo motyvai: kaip laiške sako, "nors ir į didžiausią vargą, kurs ten irgi mūsų laukia".

Gimtąją žemę Kairys su savaisiais paliko 1944 m. spalio 6. Tų pat metų gruodžio 16 d. man rašytame laiške šį momentą jis šiaip aprašo: "Per keletą minučių turėjom gal viso gyvenimo likimą išspręsti! Ir jau po poros valandų mes keliavom iš gimtosios šalies... Gal net visam gyvenimui!.. Ar bereikia sakyti, ką tenka išgyventi.."

Dabar prasidėjo tremtinio gyvenimo dienos. Kruvini kryžiaus keliai. Po aštuonių kelionės dienų Kairys su savaisiais atsidūrė mažame Triebes miesčiuky Tiuringijoj. Niekas čia jų nelaukė. Priešingai: vietinė administracija iš pat pirmo susitikimo nenorėjo priimti. Nėra vietos, ir baigta. Net dviem atvejais mėgino išsiųsti į stovyklą. Šiaip taip atsigynė. Bet reikėjo rasti kokią pastogę. Kairys vėl man rašo: (per ištisus du mėnesius) "diena dienon teko atkakliai kovoti dėl pastogės — nors vieno kuklaus kambarėlio visai šeimai. Tai ištisa "istorija". Kambarių, net butų laisvų yra, tik ne... mums!.. Apėjau gal daugumą miesto namų ir aplinkinius kaimus. Niėko".

Pirmoji pastogė, kurioje teko tą jau vėlyvą rudenį iš kitų malonės prisiglausti, buvo tokia: "Kambarėlis įrengtas virš daržinės, be jokio apkūrenimo. Svarbiausia gi vandenėlis vis varva nuo lango, durų... Taip ir šąlame ten ikšiol... (aš "gydau" plaučius!). Pasidarė blogiau..." Tik po dviejų mėnesių atkaklių žygių pavyko gauti "geresnę" pastogę: tai buvo mažas 10 kvadratinių metrų erdvės kambarėlis ir dar mažesnė 6 kvadratinių metrų virtuvėlė "gal labiausiai apleistame, negyvenamame namely šiame mieste... Blogiausia, kad butelis labai drėgnas". Šitą "butą" teko ir man matyti, kai Kairius aplankiau. Iš tikrųjų jiems reikėjo kurtis patalpoj, kur nebegalėjo jau gyventi nė vienas vokietis. Prisiglaudė čia iš savo žemės išvytas Lietuvos mokytojas su savo šeima, karčiai šypsodamasis: "Na, bet visdėlto po stogu. Truputis remonto — ir bus čia Lietuvos dalelytė".

Juozas Pautienius PORTRETAS

Šiandien komunistinis Lietuvos okupantas steigia visokius "grįžimo į tėvynę" komitetus, siuntinėja "už sugrįžimą į tėvynę" laikraštėlius, bet Kairio bėgimas iš "komunistinio rojaus" duoda geriausią atsakymą į visą jų melą: pamatęs komunistų atneštą į mūsų tėvynę tikrovę, pergyvenęs fizinį ir moralinį terorą, nepakėlęs žmogaus išniekinimo, Kairys geriau pasirinko jo laukiančią neišvengiamą mirtį negu Stalino saulę.

"Stengiausi būti žmogumi"

Iš tikrųjų Kairio sveikata tremties sąlygų nepakėlė: ją sunaikino įsigalėjusi džiova. Dvasios jėga nebeatsilaikė prieš fizinius gamtos dėsnius. 1947 m. gegužės 30 gavau paskutinį jo laišką, skirtą atsisveikinti. Jame dėkoja už bičiulystę, linki nepalūžti tremtyje, grįžti į laisvą Lietuvą ir jai dirbti. Apie save rašo: "Taigi jau pasukau paskutinį savo gyvenimo vingį. Kada bus pasiektas galas—sunku pramatyti: gal betkurią akimirką, o gal ir užsitęsti. Skaudžiai suėmė visokie fiziški skausmai..." Bet gyvybės Viešpats jo gyvenimo siūlą nutraukė tik po poros savaičių — birželio 16 dienos naktį pusiau antrą vaalndą. Akis užmerkė jo geroji gyvenimo draugė ir ištikimoji žmona Liucija, ištekėjusi 1917 m. sausio 10 d. Žemiškieji Kairio palaikai buvo palaidoti birželio 18 d. Ansbacho kapuose. Po atsisveikinimo kalbų, po gražaus vietos stovyklos klebono lietuvio pamokslo, po lietuviško "Viešpaties Angelas", Kairio karstą priglaudė gražus kapų kalnelis, o šalia siūbuos augšta pušis. Tik ar išsipildys kada biliūniškas Kairio troškimas: "Kad numirsiu, man pakaskit ant Šventosios upės kranto"?

Su Kairiu pirmą kartą susitikti teko 1938 m., kai kartu susiėjome toje pačioje mieloje Alytaus gimnazijoje to paties švietimo darbo dirbti. Nuo tada teko jį iš arčiau stebėti ir geriau pažinti. Jei reikėtų pasakyti, kuris buvo vyraujamasis jo asmenybės bruožas, neabejodamas tvirtinčiau: žmoniškumas. Jis visados bjaurėjosi žmonių pasauly įsigalėjusiu brutalumu, suktumu, melu ir egoizmu, ilgėjosi gėrio ir tiesos. 1941 m. gruodžio 31 d. laiške jis rašo: "Ir kaipgi nesusimąstysi, kai gyvenimas taip iš vėžių išėjęs. Tiesiog būgštauji, gal negrįžtamai ar bent ilgiems ilgiems laikams... Kai sukrauni į krūvą visus vargus, kančias, ašaras, nevilį, tiesiog šiurpas nukrato — negi aš tiek galėjau pakelti, argi aš dar gyvas?!.." Bet čia pat stengiasi susigrąžinti gerą nuotaiką, net šyptelėti: "Optimizmas daug daug vertesnis... Tai balzamas mūsų pavargusiai sielai, kartu — tai geriausios rūšies vitaminas (matai, visur modernūs terminai!) mūs apdėvėtam kūnui. Tad ir gydykime šiais "vaistais" vienas kitą... Na, tik pagalvok: kaip šviesiau būna sieloj, kai kitam žmogui nuo-

(Nukelta į 6 psl.)

Pakeiskite senus medinius rėmais sietelius į MODERN ALUMINUM SIETELIUS. Nesurūdys nei neiškryps. Niekuomet nereikia dažyti. Galima gauti puses arba pilno lango dydžio. Skambinti MAnsfield 6-0186 nemokamiems apskaičiavimams.
ECONOMY SASH & SCREEN
722 N. Cicero Ave.

SKELBIAME
Liepos Mėn. Išpardavimą
PUIKI TIKRŲ VILNŲ
IMPORTUOTA ANGLIŠKA IR VIETINĖ MEDŽIAGA
VYRŲ IR MOTERŲ EILUTEMS IR PALTAMS

VILNONĖ VYR. KOSTIUMUI worsted (Sharskin) medžiaga regul. vertė $8.50 specialiai už jardą tik $4.50

VYRIŠKAM KOSTIUMUI 3½ yardo MEDŽIAGA Specialiai tik $8.50

VYRIŠKIEMS PALTAMS tikros vilnos medžiaga, kaina $9.50, dabar už jardą tik $5.50

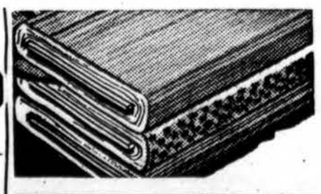

MOTERIMS VILNONĖ PALTAMS MEDŽIAGA už žymiai papigintą kainą

SPAUSDINTO ŠILKO CREPE vertė $2.50 už jardą ir aukšč. specialiai už jardą tik $1.00

MŪSŲ KLIENTAMS NEMOKAMAI AIKŠTELĖS AUTOMOBILIAMS PASTATYTI. KRAUTUVĖ PATOGI - Vėdinama ir erdvi

HELFAND'S TEXTILE COMPANY
1210 So. Union Ave. Telefonai: MOnroe 6-1210
VERTINGOS NEMOKAMOS DOVANOS UŽ KIEKVIENĄ PIRKINĮ SEeley 3-8806
Krautuvė yra atidaryta kasdien, įskaitant ir sekmadienius, nuo 9:30 ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais uždaryta

AUTOMOBILIŲ TAISYMAS IR GAZOLINO STOTIS
Lyginimas, dažymas, taisomi ir reguliuojami (tune up) motorai, stabdžiai, transmisijos ir t.t. Alyva, baterijos ir padangos. Taip pat mano garaže perkamus duslintuvus įdedu veltui.

(MUFFLERS INSTALLED FREE)

Ford 41-53	$8.25	Murcery 49-51	$8.95
Chev. All 1937-53	8.25	Olds, 6 cyl. 41-50	8.20
Chevrolet 54-55	9.95	Plymouth 42-56	9.95
Chrysler 6, 42-52	9.91	Pontiac 37-54	8.95
Dodge 6, 42-56	9.95	Buick 37-52	12.00

Ir taip pat čia neišvardintiems automobiliams. Išmetimo paipa irgi įdedama veltui, jeigu perkama kartu su duslintuvu.
Darbas atliekamas patyrusių mechanikų. Dirbtuvė atidaryta: nuo 8 v. ryto iki 9 val. vak. Sek. uždaryta.
M. ČESAS
1934 West 59th Street Tel. GR 6-9136

SKOLINK IR TAUPYK
Standard Federal Savings
— pačioj saugiausioj ir stipriausioj Amerikos įstaigoj.

Daugumas Chicagos lietuvių savo pinigus taupo STANDARD FEDERAL įstaigoje, nes ilgų metų patyrimas juos įtikino, jog tai yra pati stipriausioji ir saugiausioji įstaiga.

Žemiausiais procentais skoliname pinigus namams pirkti, statyti ir taisyti.

kai perki namą, visuomet kreipkis į STANDARD FEDERAL — sutaupysi pinigų ir išvengsi bereikalingų rūpesčių.

STANDARD FEDERAL visiems teisingai patarnauja, o karo ir depresijos laikais taupytojams visados mokėdavo pagal pareikalavimą.

STANDARD FEDERAL turtas viršija 57 milijonus dolerių

Atsargos Fondai STANDARD FEDERAL įstaigos siekia 5 milijonus ir ketvirtį. Be to, visos taupytojų sąskaitos yra apdraustos Federal Savings and Loan Insurance Corporation.

Pinigai, įdėti prieš 11-tą dieną, neša dividendą už visą mėnesį

CHARTERED AND SUPERVISED BY THE UNITED STATES GOVERNMENT
JUSTIN MACKIEWICH, President
JUSTIN MACKIEWICH, JR., Vice-President

DARBO VALANDOS: Kasdien, įskaitant šeštad. nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais visai neatidaroma.

Standard Federal Savings
AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32
(Archer Ave. at Sacramento)
PHONE: VIrginia 7-1141

LIETUVIŠKOJI MOKYKLA

AMERIKOS LIETUVIŲ MOKYTOJŲ S-GOS SKYRIUS

Redaguoja — Jer. Ignatonis, 4630 S. Paulina St., Chicago 9, tel. FR 6-6897. Red. pavaduotojai: J. Kreivėnas ir A. P. Bagdonas

TAUTINIU AUKLĖJIMU BESIRŪPINANT

K. MOCKUS, So. Boston, Mass.

Nepakankamai panaudota knyga

Prieš keleris metus VLIKo rūpesčiu buvo išleista mūsų žinomo pedagogo V. Čižiūno parengta knyga "Tautinis auklėjimas šeimoje". Mūsų dabartinėse gyvenimo aplinkybėse šeima yra pagrindinis tautinio auklėjimo veiksnys. Todėl pastanga ateiti šeimai į talką tam tikslui parengta knyga buvo visai laiku ir vietoje padaryta. Tik man rodosi, kad toji pastanga nebuvo reikiamai privesta ligi galo. Lietuviškoji knyga mūsų aplinkybėse ne taip jau lengvai pasiekia skaitytoją. Žmonės gyvena išsibarstę, kasdieninis gyvenimas, naujakurio rūpesčiai nepalieka daug laiko kultūriniams rūpesčiams. Norint, kad kuri knyga pasiektų platesnį skaitytojų skaičių, reikia specialiai tuo pasirūpinti. Taigi ir pedagoginės knygos pasirodymas savaime turėjo būti lydimas leidėjų pastangų, kad toji knyga pasiektų tuos, kuriems knyga pirmoj eilėj skiriama — augančių lietuviukų tėvus. Normalus platinimo kelias būtų per mokyklas, per mokyklų tėvų komitetus.

Prieš kiek laiko tokį platinimo kelią išbandėme šių eilučių autoriaus gyvenamoje vietovėje. Buvo iškviestas pats knygos autorius ir kalbėjo lituanistinės mokyklos mokinių tėvams. Po jo kalbos buvo čia pat parduota keliasdešimt egzempliorių jo parašytos knygos. Ne visos vietovės galės išsikviesti autorių. Tačiau ir be autoriaus galima daugiau padaryti. Reikia tik, kad mokyklų vadovybės ir tėvų komitetai tuo dalyku susidomėtų. Dabar gi tos knygos dar berods nemažas kiekis guli pas J. Karvelį Chicagoje, kai tame pačiame mieste daugumas augančių tėvų vaikų bus dar knygos nematę. Laikas panaudoti turimą galimybę ir imtis organizuoto tos knygos platinimo.

Dėl mokytojų trūkumo

Nesant mokytojų prieauglio jau daugiau kaip dešimt metų, patiems mokytojams patekus į labai skirtingas gyvenimo sąlygas, vis daugiau darosi ir darysis aktualus trūkumas mokytojų, pajėgiačių dirbti lietuviškose vargo mokyklose. O tos mokyklos gal pačios geriau už ką kitą žino, kaip sunkėja jų darbo sąlygos. Darosi nepaprastai sunku sužadinti vaikų interesą lietuviškais dalykais, vis didesni sunkumai kyla tvarkos ir drausmės palaikymo atžvilgiu, nes vaikai, ypač berniukai, brendimo amžiuje rodo labai daug įžulumo, labai sunkiai duodasi palenkiami darbui, kuris yra paremtas savanoriškumu.

Lengviau yra su tais vaikais, kurių tėvai supranta sutinkamus sunkumus ir padeda mokytojams bei mokyklų vadovybėms palaikyti tvarką, sudrausminti mokinius. Tačiau, yra gana dažni atvejai, kai tėvai ne tik neprisideda prie mokytojų parėmimo, bet savo nekantrumu ir takto stoka sudaro tokias aplinkybes, kurių nebepakelia jautresni mokytojai ir atsisako dirbti darbą, kurį jie dirbo labai nuoširdžiai ir sumaniai. Mūsų aplinkybėse mokytojo darbas negali būti lyginamas su normalios mokyklos darbu. Tai gali žinoti tik tas, kuris tą darbą dirbo ar dirba. Užtat noriu apeliuoti į tėvus ir kviesti atsargiau, taktiškiau dėstyti savo nuomones, skaitytis su faktu, kad mūsų lietuviškos mokyklos egzistencija yra paremta vien tik mūsų visų gera valia, bendru sutarimu, vienas kito palaikymu.

Ir taip elgiantis, vis tiek metai iš metų vis sunkės mokytojų problema. Yra gyvas reikalas jieškoti kelių parengti naujų mokytojų kadrų iš jaunųjų akademikų. Man rodos, kad čia yra bendruomenės sritis ir tai tokia sritis, kurioje dar konkrečiai ne pradėta veikti.

Dėmesio vasaros stovykloms

Jeigu mokymo srityje daug padeda mokykla, nors ir vargo pagrindais sukurta, tai auklėjimo srityje nepaprastą reikšmę turi lietuviškos vasaros stovyklos jaunimui. Bijau klysti, bet man taip atrodo, kad tokių stovyklų daugiau būna rytiniame pakraštyje, negu Amerikos viduryje, kur yra daugiausia jaunimo ir vaikų. Dabar yra pats laikas susidomėti stovyklomis, kurios jau veikia, ir organizuoti naujas ten, kur jų trūksta.

IŠ MŪSŲ VEIKLOS

Š. m. birželio 22 d., pačioje vasaros pradžioje, 90 laipsnių karštyje A.L.M. s-gos centro valdyba buvo susirinkusi posėdžio p. Beleškių namuose, Chicagoje. Didi naujiena — šio posėdžio valdybos nutarimai. Posėdyje dalyvavo visi valdybos nariai: — mokyt. Beleškienė, Binkis, Medušauskienė ir Tomarienė. Svečio ir stebėtojo teisėmis ir LM redaktorius.

Posėdyje svarstyta vaikų ir jaunimo literatūros reikalai. Po ilgų diskusijų ir svarstymų prieita išvados, kad šiuo metu nebėra organizacijų ar atskirų asmenų, kurie rūpintųsi vaikų ir jaunimo grožinės literatūros veikalų išleidimu ir jos ugdymu. Nesant leidėjų, nėra ir paskatinimo rašytojams šio žanro veikalus kurti. Mokytojų sąjunga, jausdama atsakomybę prieš tautą, imasi šio uždavinio.

Todėl centro valdyba vieningai priėjo šių išvadų: 1. Norint paskatinti rašytojus ir atkutinti vaikų ir jaunimo literatūrą, reikalinga pastovaus vieneto, kuris skatintų rašytojus ir leistų jų veikalus, skirtus vaikams ir jaunimui. Tuo reikalu nutarta — įsteigti metinę $250 premiją už geriausius grožinės literatūros veikalus, skirtus vaikams ar jaunimui. 2. Nutarta — ruošti tradicinius pavasarinius literatūros vakarus, kurių metu būtų įteiktos premijos. 3. Artimiausiu laiku išleisti premijuotąjį scenos veikalą, skirtą vaikams ir dar be jo keturis iš geresniųjų, dalyvavusiųjų užpraeitųjų metų konkurse. 4. Tirti galimybes išleisti lietuviškosios mokyklos tremtyje metraštį.

Šie sprendimai ir sudaro visą veiklos bazę, kuri įpareigoja ne vien tik valdybos narius, bet ir visą Amerikos Lietuvių Mokytojų Sąjungą.

Kaikuriais klausimais teks plačiau pasisakyti LM skiltyse.

KRONIKA

● **Gimnazijos penkmetis.** Lietuvių gimnazija Italijoje, vadovaujama tėvų saleziečių, šį pavasarį atšventė savo gyvavimo penkmetį. Tą sukaktį minint po vasaros atostogų planuojama išleisti specialų "Saleziečių Balso" numerį. Gimnazijoje iš pradžių — 1952 metais — tebuvo 6 berniukai. Sekančiais metais jų jau susidarė net 40. Penkerių metų laikotarpyje per gimnazijąperėjo šimtas berniukų, daugiausiai iš Vokietijos ir Anglijos. Daugelis jų labai neturtingi, ir tą padėtį žinodami savo kukliausiomis aukomis gimnaziją remia net Vokietijos prieglaudos globojami seneliai ir lietuviai išeiviai iš įvairių kraštų.

Gimnazijoje, šalia gražių religinių nuotaikų, stipri lietuviška dvasia, ką parodo ir jaunimo rašinių konkurse laimėtojais išėję šios gimnazijos moksleiviai. Lietuvių gimnazija Italijoje leidžia ir knygas; jų išleistoji Br. Zumerio knyga laimėjo jaunimo literatūros premiją. Ši gimnazija pelno platesnio dėmesio ir gilesnės paramos. Jai vadovauja kun. dr. J. Zeliauskas.

Gimnazijoje veikia ir moksleivių teatras. Šį pavasarį buvo pastatyta kun. A. Naujoko parašyta komedija "Raulas melagis". Domininko Savio miestą ir Don Bosco gimtinę šį pavasarį buvo užplūdę 1,600 jaunimo iš Prancūzijos, Šveicarijos, Šiaurės Afrikos, Korsikos. Saleziečių gimnazijos lietuviai atvyko tautiniuose kostiumuose. Lietuviai išpildė programą, buvo nufilmuoti, ta proga buvo aiškinama apie Lietuvos kančias okupacijoje; mūsų moksleiviai gražiai popularino Lietuvos vardą kitataučių jaunimo tarpe.

Z. Kolba Šventasis veidas
Išstatytas liet. dail. parodoj.

● **Konkursai.** KLB Kultūros fondo (adr.: 235 Casington Ave, Toronto, Ont., Canada) jaunimo dramos ($500) ir vaikų literatūros ($300) konkursų terminas baigiasi 1957.VII.1. Clevelando LB apylinkės dramos konkursui terminas baigiasi 1957.VII.1. Clevelando LB apylinkės dramos konkursui ($1,000 premija) rankraščiai turi būti atsiųsti ligi 1957.VIII.15 šiuo adresu: P. Balčiūnas 3092 Euclid Heights Blvd., Cleveland Heights 18, Ohio. Tautinės ministerijos teksto konkursas paskelbtas JAV ir Kanados Kultūros fondų. Žodinės dalies autorius yra laisvas pasirinkti siužetą, formą, vaidybinių, muzikinių bei šokių elementų kiekį. Konkurso laimėtojui skiriama $500 premija. Jury komisiją sudarė Jul. Gaidelis, Ant. Gustaitis, St. Santvaras ir du KLB KF paskirsimi atstovai. Mašinėle rašyti rankraščiai slaptu konkurso tvarka siųstini ligi 1957.IX.15 šiuo adresu: Stasys Santvaras 19 Burrill Place, So. Boston, Mass. Premijuotojo veikalo muzikine dalimi pasirūpins JAV LB K. fondas. Premijuotoji misterija bus statoma Čiurlionio ansamblio 1958.VIII New Yorke PLB seimo metu.

● **Susisiekimas su Lietuva** gyvėja. Daug knygų bei žurnalų iš čia siunčiama į Lietuvą, taip pat ir iš ten apsčiai atsiunčiama naujų lietuviškų knygų. Pastaruoju metu tenykščiai rašytojai jau ima siųsti savo knygas įprastine tvarka, su įrašu ir parašu, saviškiams kolegoms rašytojams Amerikoje.

PERKRAUSTYMAI — MOVING
Pigus sąžiningas darbas. Visi apdraudimai. Dėl artimų ir tolimų distancijų. Šaukite sekančiai.
ANTANAS VILIMAS
3415 SO LITUANICA AVE., CHICAGO, ILL.
Telefonas — FRontier 6_1882

NARIAI LIETUVIŲ TAUPYMO IR SKOLINIMO B-VIŲ LYGOS,
Kuriose Kiekvieno Santaupos Yra Apdraustos iki $10,000.00 — ir Paskolos Duodamos Namų Įsigijimui Lengvomis Sąlygomis
CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.
6245 S. Western Ave., Chicago 36, Ill.
CONTINENTAL SAVINGS & LOAN ASSN.
4559 So. Paulina St., Chicago 9, Ill., YArds 7-0145
CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.
2555 W. 47th St., Chicago 32, Ill.
DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.
3430 S. Halsted St., Chicago 8, Ill.
ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.
1447 S. 49th Ct., Cicero 50, Ill., tel. TO 3-8131-32
UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.
1800 S. Halsted St., Chicago 8, Ill.

ORAS DABAR ATŠILĘS, GALITE ĮRENGTI NAUJĄ RHEEM LOWBOY
ŽIEMINĮ AIR-CONDITIONER
Jo vasarinis vėdintuvas taippat teiks malonumą karštame ore.
GAZU AR ALYVA
LEE'S AUTOMATIC HEATING
Įsteigta prieš 20 m.
1626 S. Cicero Ave. Cicero, Ill.
TOwnhall 3-6679
BIshop 2-3429
ANTANAS LIGUTIS, sav.

1957 M.
TELEVIZIJŲ IŠPARDAVIMAS
Pasinaudokite reta proga dabar pigiai įsigyti TV aparatą, nes mums reikia paruošti vietą naujiems 1958 m. modeliams.
ATEIKITE ĮSITIKINTI TV APARATŲ NUPIGINIMU
Instaliacija ir garantijos veltui
DAINA TELEVISION sales-service
Sav. Inž. A. SEMENAS
3321 S. Halsted — CLiffside 4-5665
Atdara: kasdien 9—6, pirmadieniais ir ketvirtadieniais 9—9

IMMEDIATE DELIVERY
PETROLEUM CARBON
Coal & Fuel Oil
VANDER WAGEN BROS.
4552 W. 63rd St.
POrtsmouth 7-8020

FRONCZAK'S HARDWARE
2606 W. 47 St., VI 7-3138
Pilnas pasirinkimas įvairių spalvų ELLIOTTS PAINTS. Elektriniai ir kanalizacijos reikmenys bei motoriniai įrankiai. Atvykite ir įsitikinkite.

PERKRAUSTAU BALDUS
Vietoje ir iš toliau
K. EIDUKONIS
2313 W. 91st St., Chicago, Ill.
Tel. PRescott 9-2781

NUO UŽSISENĖJUSIŲ SKAUDANČIŲ ŽAIZDŲ IR ATVIRŲ ODOS LIGŲ
Tie, kurie kenčia nuo SENŲ, ATVIRŲ IR SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ nagali ramiai sėdėti ir naktimis miegoti nes jų užsisenėjusios žaizdos nieżėjimą ir skaudėjimą senų atviru ir skaudžių žaizdų uždėkite LEGULO Ointment Jos gydymo ypatybes palengvins jusu skaudėjimą ir galėsite ramiai miegoti naktį Vartokite ją tapgi nuo skaudžių nudegimų. Ji taipgi pašalina nieżėjimą ligos vadinamos PSORIASIS. Taipgi pašalina perškėjimą ligos vadinamos ATHLETE,S FOOT, sustabdo džiovinimą odos ir perplyšimą tarppirščiu. Yra tinkama vartoti nuo džiūstančios suskilsios odos dedirvinių, odos išbėrimų ir t t taipgi tinkama vartoti vaikučiams, kada pasirodo skaudus išbėrimas nuo vystyklų. Ji yra gera gyduolė nuo išviršinių odos ligų. Legulo Ointment yra parduodama po 75 ct., $1.25, ir $3.50. Pirkite vaistinėseChicagoj ir apylinkėse—Milwaukee, Wisc., Gary,Ind. ir Petroit, Michigan arba rašykite ir atsiųskite Money order į
LEGULO, Department D.,
5618 W. Eddy St., Chicago 34, Ill.

SPECIALUS BARGENAS
ŠALDYTUVAI tik $149.00
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ BALDŲ
FELIX A. RAUDONIS, NELLIE BERTULIS, Sav.
ROOSEVELT FURNITURE Co.
2310 W. Roosevelt Road Telef. SEeley 3-4711
Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

Skaitykite ir platinkite dienraštį "Draugą"

STEIN TEXTILE BENDROVĖ
dabar švenčia savo JUBILĖJŲ. Pirkdami medžiagas dabar Jūs gausite dar ir spesialią dovaną ir mokėsite žemas kainas už Jums reikalingas medžiagas.
ŠTAI PAVYZDYS KAINŲ:
Geriausios ANGLIŠKOS bei "worsted MEDŽIAGOS kostiumams, kurių kainos paprastai yra $9.80, dabar tik ..$4.50
Visokiausių pamušalų už pigias kainas. Spausdintas šilkas ir plaunamas "Sil-O-Shan", "antique taffeta", paprastai $1.98, dabar tiktai ....98c.
60 colių vilnonės medžiagos ir "flannel" vyriškiems ir moteriškiems kostiumams tiktai $1.89
48 colių užuolaidoms bei uždangoms medžiagos, vertės iki $2.98, tiktai $1.39
Grynų spalvų Fortisan ir Metallic Cloth užuolaidoms tik .$1.09
Atvykite į STEIN TEXTILE ir patys įsitikinkite. Su kiekvienu pirkiniu virš $20.00 gausite vienai suknelei medžiagos kaip dovaną.
Pas STEIN'Ą jūs rasite didelį pasirinkimą nuotakoms, kaip tai "laces", satiną, taffetą, "brocades", Shantung, ir t. t. Taip pat liekanas medžiagų pamušalams už baisiai pigias kainas.
STEIN TEXTILE CO.
1306 SOUTH UNION AVENUE
1 blokas į rytus nuo Halsted St., 1½ bloko į pietus nuo Roosevelt Rd. Atdara 7 dienas savaitėje iki 5:30 val. vak. Tel. MOnroe 6-8152.

Siunčiame pinigus į LIETUVĄ ir visas kitas šalis.
Turime tiesioginį ryšį telegramu ar oro paštu.
Pristatymas pilnai garantuotas, ir jums persiunčiame kvitą su asmens parašu.
Dėl pilnesnių informacijų rašykite arba telefuonuokite — Foreign Department FRANKLIN 2-4100
AMALGAMATED TRUST & SAVINGS BANK
111 So. Dearborn Street
Chicago, Illinois

MUTUAL FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASS'N
SAVINGS INSURED UP TO $10,000
Chartered & Supervised by the U. S. Government
MUTUAL SAVINGS REKORDAS...
1905 m. Suorganizuota pagal valstybės čarterį. Bendrovė visuomet stengėsi pagerinti ir padidinti patarnavimus skolintojams ir taupytojams.
1933 m. įsijungė į Federal Home Loan Banko sistemą.
1934 m. įsigijo Federalinį Čarterį.
1935 m. gavo Federal Savings & Loan Insurance Corporation, Washington, D.C., apdraudą. Visų sąskaitos apdraustos iki $10,000.00.
1941 m. J. A. V. Iždas pasirinko bendrovę savo agentu valstybės taupymo bonams pardavinėti.
Nuo pat įsikūrimo mokėjome ir mokame aukštus dividendus.
PRADĖKITE TAUPYTI ŠIANDIEN!
2202 W. Cermak Rd., Chicago 8, Ill.
Phone VI 7-7747
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres.
Chartered ir Supervised by the United States Government
Įstaigos VALANDOS: Kasdien nuo 9-tos ryto iki 5 val. po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9-tos valandos ryto iki 8 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų. Trečiadieniais visai neatidarema

IŠ EKONOMIKOS MOKSLO

Plieno kaina ir santaupos

LEONARDAS DARGIS, Milwaukee, Wis.

Liepos pirmą vienuoliktą kartą po antrojo Pasaulinio karo bus paskelbta plieno kaina. Tai pirmas skambutis, kad daugelio gėrybių ir patarnavimų kainos taip pat išsirikiuos pavažiuoti augštyn. Šį kartą betgi tas "pavažiavimas augštyn" gali būti didesnis, kaip paprastai, nes plieno kaina seniau kildavo po apie 5-6 dolerius tonai iš karto, o dabar žada pasikelti brangiau.

Kas parangs?

Ryšium su tuo pirmiausiai pabrangs autovežimių gamyba, statyba ir daugelis pramoninių gaminių, nes betkokia pramonė ankštai surišta su plienu ir jo kaina. Valdinės įstaigos, o ypač krašto apsaugos ministerija, turės brangiau mokėti už savuosius užsakymus. Čia išvardintas ūkinės veiklos sritis paseks ir kitos su plienu mažiau susijusios ūkinės šakos.

Kas mokės sąskaitas?

Pabrangusiųjų gėrybių ir patarnavimų sąskaitas apmokės vartotojai. Dėl to ir šio naujojo kainų kilimo būsime visi paliesti. Visi, bet ne visi lygiai. Tie, kurie geriau organizuoti, kaip pramoninkai nenukentės, nes jų gėrybių ir patarnavimų kaina, jei dar nepakilo, kaip tik ir pakils, o tų, kurie neorganizuoti, arba menkai organizuoti, kaip raštinių darbininkai, pavieniai įmonių darbininkai, pensininkai, ūkininkai, daugiau pajus šį naują dolerio sumažėjimą.

Nukentės neapdairūs taupytojai

Taupytojai, kurie santaupas, nieko perdaug negalvodami, krauna seifuosna, kojinėsna, ar net bankuose taip pat nukentės, nes už tuos pinigus vėliau mažiau gėrybių pirkti galėsime ir mažiau begausime. Todėl šia proga iš naujo prisimintina, kad kiekvieno, o ypačiai šeimos galvų pareiga, pagalvoti apie racionalų savųjų santaupų tvarkymą bei evantualų jų investavimą akcijosna. Ši pastaroji priemonė taupytoją ne tik nuo infliacinių padarinių apsaugo, bet dar ir automatiškai jo santaupas didina. Tuo pačiu būdu galima aprūpinti mažamečius vaikus, net kūdikius vėliau reikalingais mokslapinigais. Manau, kad akcijomis vaikai gali būti dažnai geriau aprūpinti, kaip tam reikalui draudimų pirkimu. Gali ir pigiau kainoti ir daugiau naudos duoti.

Organizacijos taip pat turi susirūpinti

Organizacijos ir iš viso organizuotoji visuomenė turėtų pradėti galvoti daugiau vaizbūniškai. Jų pinigai būtinai turėtų būti tvarkomi ūkiškai racionaliai, nes tik tokiu keliu galimas sveikas kultūrinių ir politinių reikalų pagrindimas. Organizacijos neturėtų vien tik aukomis savąjį veikimą grįsti. Jos taip pat neturėtų pamiršti, kad ir jų pinigai blogai ar nekaip tvarkomi taip pat mažėja nuo kainų kilimo, arba, kitaip tariant, nuo dolerio mažėjimo. Dėl to patinka kam, ar ne, turime skaitytis su pinigo mažėjimo tikrove ir atitinkamai tvarkytis, nes darydami kitaip, tikrai nukenčiame. AUŠRA, VARPAS bei knygų nešimas per sieną turėjo ne tik idealistinius, bet taip pat ir ūkinius pagrindus. Organizuotame veikime svarbus idealistinių ir ūkinių pradų suderinimas. Betkuris persisvėrimas vienon kurion pusėn veikimą neišvengiamai stabdo. Dėlto prisigyvenome ir tokio laiko, kad premijas skiriame už veikalus, kurių nepajėgiame atsispausdinti. O veikalai, sako, geri.

Negerai, kai svetimieji mus įvertina, girdi, "Kaip žmonės, tiesą pasakius, buvo malonūs. Bet veikiau prilygo vaikams" (žr. Jurgio Savickio, ŽEMĖ DEGA, 2 t., jo švediškojo draugo laiško komentavimą 369 psl.).

Daugiau ūkinės iniciatyvos

Taip pat reikalinga daugiau ūkinės iniciatyvos ir tiems, kurie nėra prekybon, pramonėn, ar amatuosna linkę. Juk mokame daugelis iš mūsų dirbti fabrikuose ne pagal pašaukimą, o iš reikalo. Toks jau Amerikoje gyvenimas; tokia sistema. Su tuo reikia skaitytis. Čia kažin, ar galime pasivelyti liuksuso skoniu vadovautis?

Suprantama, kad nevienam gali atsirąsti sunkumų darant sprendimus. Ten, kur savųjų galvų nepakanka, reikia kreiptis ekonomistų pagalbos-patarimų. Klaidų daryti neapsimoka — nuostolinga. Tuo nesiūlau nenorintiems verstis prekyba, ar steigti įmones. Tokiems teturiu galvoje tik išmintingą ir pelningą santaupų tvarkymą. Tam ir laiko daug nereikia. O kiekviena iniciatyva Amerikoje gerai apmokama, net ir skolintais pinigais.

Pavyzdys

Ryšium su JAV augščiausiojo teismo sprendimu, pagal kurį Du Pont bendrovei gali tekti skirtis su General Motor bendrovės akcijomis, spaudoje pasirodė įdomių skaičių. Du Pont bendrovė šias akcijas pradėjo pirkti 1917 m. Svarbesniuosius akcijų pirkimo ir pardavimo sandėrius betgi užbaigė 1925 m. Tais metais bendrovė turėjo General Motors akcijų už 57 milionus dolerių. Šiandien po 32 metų tos akcijos vertos apie 2,6 miliardo (bilionus) dolerių. Vadinasi, kiekvienas prieš 32 metus įdėtas doleris pavirto į maždaug 45,60, skaitant General Motors vieną akciją po 42 dolerius. Neblogas biznis. Be to, tos akcijos nuolat nešė dar ir padalą. O to padalo irgi susirenka. Taip 1956 m. Du Pont bendrovė iš General Motors akcijų padalo gavo 126 milionus dolerių, arba dvigubai daugiau, kaip kad pradžioje į akcijas iš viso buvo įdėjusi. Irgi neblogai.

Dabar išverskime tą pavyzdį mažesniais skaičiais. Tas, kas 1925 m. į General Motor akcijas įdėjo tik 1000 dolerių, šiandien turi tų akcijų už 45,600 dolerių ir šiuo metu gauna daugiau 2,000 dolerių metinio padalo. Taip apmokami tie, kurie pinigus-santaupas deda akcijosna. Ar jie, tie taupytojai-investuotojai yra organizacijos, ar privatūs asmenys skirtumo nesudaro.

Ko pasiekiame taupydami "senoviškai"

Prileiskim, kad į metus uždirbame 5,500 dolerių. Tai visai normalios betkur dirbančių šeimų įplaukos. Daugelis ir lietuvių, net ir darbininkais dirbančių uždirba daugiau. Taip pat prileiskime, kad dirbsime nuo 18 m. iki pensijinio 65 m. amžiaus. Jei atlyginimas nesikeistų, tai susidarytų graži 258,500 dolerių suma. Tai yra daugiau, kaip visas ketvirtadalis miliono. O ar daugelis iš mūsų, nors ir visą amžių dirbdami, nebaigsime tik namu, automobiliu, baldais ir drabužiais. Tiek dažniausiai seniau čia gyvenantieji lietuviai prasigyveno. Kiek visa tai verta? Dažniausiai tarp 10 ir 20 tūūkstančių dolerių. Nesakau, kad tai blogai. Lyginant su sovietinėmis sąlygomis — rojus. Bet čia kitos sąlygos. Kiti padaro daugiau. Mes irgi galime pasiekti daugiau ir svarbiausiai su mažomis pastangomis: tik dalyvaudami bendrovių pelnų paskirstyme ir vengdami nuostolių dėl mažėjančio dolerio vertės. Priežasčių, mažinančių santaupas, gali būti ir kitokių. Gali būti nesekmės, nelaimingų atsitikimų. Karai, infliacija, nuokritis (depresija) taip pat mažina santaupas. Apie tai betgi čia nekalbėsiu. Rašinio tikslas paprastesnis: pagalvokime, ar tik kartais nedarome kurių ūkinių klaidų tvarkydami savąsias pajamas ir santaupas. Taip pat, ar tuo nekenkiame ne tik sau, bet ir lietuviškajam reikalui. Kuri lietuviškųjų kultūrinių bei politinių organizacijų pinigus tvarko ūkiškai tikslingai ir negyvena "iš rankų į burną"?

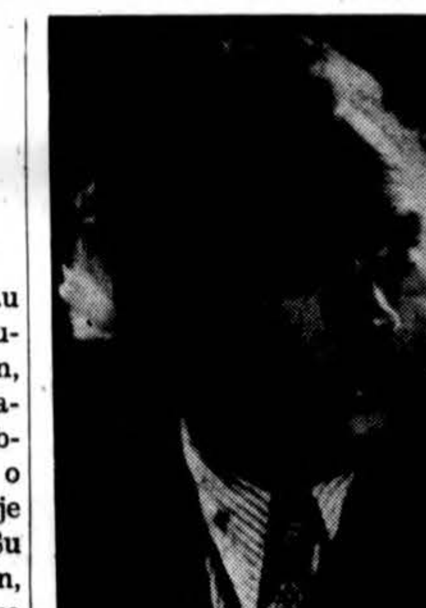

Vytautas Jonynas

Jo akvarelės, litografijos, medžio braiž. išstatyti liet. dail. parodoje

KRONIKA

● **Puošnus skaučių leidinys.** Lietuvių Skaučių seserijos Tarptautinis skyrius, minėdamas 100 m. sukaktį nuo skautybės įkūrimo, išleido gausiai iliustruotą, didžiai vertingą leidinį anglų kalba: "A Visit With Lithuanian Girl Guides". Leidinį redagavo D. Dirvonytė, talkinama L. Čepienės, V. Čepaitės, G. Mačiuikienės, O. Mendelevičiūtės, D. Variakojytės, O. Ščiukaitės, dr. M. Budrienės.

Leidinio pradžioje pavaizduojama Lietuva pajūrio vaizdais, žemėlapiais, pilių griuvėsiais, ūkininkų sodybomis, ežerų peisažais, miestų paveikslais, naujausių pastatų nuotraukomis, bažnyčių ir kryžių fotografijomis, tautinio meno pavyzdžiais. Suglaustai anglišku tekstu duodamos pagrindinės žinios apie Lietuvą, apie garbingą tėvų žemės praeitį, apie kančias nacių ir raudonųjų okupacijose.

Antroji dalis skirta skaučių istorijai, kuri Lietuvoje prasideda su 1918 metais. Nupasakojamas jų augimas ir ta tragedija, kai okupavę bolševikai uždarė skaučių organizaciją, tuo metu jau sutelkusią daugiau kaip 7,000 mergaičių. Plačiau nupasakojama mūsų skaučių veikla tremtyje, pavaizduojant atskirus jų padalinius: akademikes, jūrų ir oro skautes.

Tekstas pailiustruotas gausiomis nuotraukomis iš Lietuvos skaučių darbuotės tėvynėje ir tremtyje. Gražaus vaizdumo įneša knygos pabaigoje įdėti įvairių kontinentų žemėlapiai su įsmaigtytomis vėliavėlėmis, rodančiomis, kur veikia lietuvių skautės. Knyga užsklendžiama Panerių stovyklos didžiųjų įėjimo vartų vaizdu su kryžiumi ir skautiškomis kliombomis, ir visą puslapį užimančiu žalios spalvos lietuviškos koplytėlės vaizdu su lietuviška pieta viduje. Paskutiniame puslapyje skaučių ženklas ir skydas su Gedimino stulpais, apsupti stilizuotų tulpių ornamentais.

Leidinys patrauklus, sužavi jau viršeliu, papuoštu tautine juosta ir svajingų sesių vaizdu prie palapinės pajūrio miškely, šalia jų pačių pastatyto kryžiaus. Leidinys turi tikslą supažindinti pasaulio skautes su Lietuva, jos tragedija, su lietuvaičių skaučių seserija, ir tas uždavinys gražiai atsiekiamas. Knyga stambaus formato, turi 24 pusl. Skaučių seserijai vadovauja vyriausia skautininkė O. Zailskienė; Tarptautinio komiteto pirmininkė — J. Daužvardienė.

● **Dail. A. Varnas** persikėlė į kitas, dabar jau nuosavas, patalpas 3721 W. 65 str., Chicagoje, telefonas REliance 5-8942. Čia dailininkas numato įsirengti atelje panašią kaip kad turėjo Vilniuje. Mūsų dailininkui pade da vilniečiai, rasdami pirkėjų kūriniams ir palankesnėmis sąlygomis įrengdami patalpas.

● **J. S. Čiurlionytė-Stulgaitienė,** dail. M. K. Čiurlionio sesuo, šiais metais susilaukė 75 metų amžiaus. J. Stulgaitienė, dabar gyvenanti JAV, yra atlikusi daug vertingų rankdarbių. Ji tai padaro be jokių pavyzdžių — derina spalvas ir komponuoja raštus pati lietuviškame stiliuje. Po II Pasaulinio karo tie jos kūrybos pavyzdžiai buvo matomi daugelyje liet. dailės parodų Vokietijoje.

J. S. Stulgaitienė turi įdomių atsiminimų apie savo brolio dailininko-kompozitoriaus jaunystės dienas.

● **Prozos antologijos,** kurią redaguoja Bern. Brazdžionis, leidžia Lietuv. Knygos klubas, I-sis tomas jau išspausdintas ir atiduodamas į rišyklą. I tomą sudaro 608 psl., įeina 49 autoriai gimimo datos eile nuo S. Daukanto ir M. Mickevičiaus ligi K. S. Karpiaus ir M. Aukštaitės. Jau įpusėta rinkti ir II tomas, kuris pradedamas P. Taruliu ir I. Simonaityte. Redaktoriaus pakviestieji kolegos prašomi pasiskubinti atsiųsti savo parinktą dalyką. Trūksta dar penkiolikos autorių.

● **Dail. A. Tamošaitienės** kilimas "Mano Tėviškė" išstatytas Kanados pirmojoj pritaikomos Dailės parodoje, Ottawos galerijoje.

Šiuo metu dailininkė pradėjo austi kilimą "Šv. Antanas", kurį užsakė tėvas J. Gailiušis Kennebunk Port, Maine vienuolyno koplyčiai.

VASAROS STOVYKLAVIMAS
CAMP CUTTEN
Jaunimui nuo 8 iki 17 m. amž.

● Maudyklės
● Plaukymas laiveliais
● Iškylos
● Rankų darbai
● Jojimas

14 dienų — TIKTAI $45
MERGAIČIŲ STOVYKLA—Ruth Blackadder, Dir.
1-mas laikotarpis — šešt., rugpiūčio 3 iki 17;
2-ras laikotarpis — šešt., rugpiūčio 17 iki 31.
BERNIUKŲ STOVYKLA — Lonnie Freebairn, Dir.
1-mas laikotarpis — šešt., birželio 29 iki šešt. liepos 13.
2-ras laikotarpis — šešt. liepos 13 iki 27.
Ypatingai rūpinamasi sveikatos reikalais ir saugumu. Registruota gailestingoji sesuo būdi visą laiką — reikalui esant iššaukiamas daktaras.
CAMP CUTTEN
LAKE VILLA, ILLINOIS
50 mylių į šiaur. vak. nuo Chicagos
Southtown YMCA vadovauja
Dėl informacijų telefonuokite
WE 6-7300

Nauja mostis ir tabletės atnaujina viltį kenčiantiems nuo ARTHRITIS—RHEUMATISM
Ši nauja kombinacija, AMERPOL skubiai palengvina sanarių uždegimo sukeltą skausmą, paraudimą ir sumažina skaudančių raumenų sutinimą, kurį sukelia arthritis ir rheumatismas. Mostis: Skubiam palengvinimui reikia įtrinti ryte ir vakare. Tabletės: Ilgesniam palengvinimui imti 2 tabletes 3 kart į dieną po valgio.
Mostis, 98c; Tabletės, $3.50 pas jūsų vaistininką arba šiuose vaistinėse:
Union Drugs, 3459 S. Halsted
Shimkus, 3301 S. Halsted
Preskus, 11012 S. Michigan
Pullman, 11254 S. Michigan
Rakus, 3201 S. Halsted
Arba rašykite tiesiog į
AMERPOL, 957 N. Ashland Ave., Chicago 22, Ill.

Siųskite dovanas ankstі Kalėdoms bei žiemai! Tik patelefonuokite. ar .parašykite kuomet norėsit siųsti siuntinius.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ ir RUSIJĄ
Visi muitai iš anksto apmokami
Pristatymas garantuotas.
Siunčiame NAUJUS ir VARTOTUS RŪBUS
Medžiagas, Vaistus, Maistą ir t. t.
Patikimas — Greitas — Tiesioginis pristatymas
TUKSTANČIAI PATENKINTŲ KLIJENTŲ VISOSE J. A. VALSTYBĖSE.
Reikalaukite mūsų naujo katalogo
CENTRAL PARCEL SERVICE, INC.
220 S. State Street, suite 1200
Chicago 4, Illinois
Tel.: WAbash 2-9354

Mes turime tiesioginę sutartį su Intourist Maskvoje nuo 1947 metų.

TERRY'S PLUMBING HEATING
● Skubus patarnavimas visiems
Apšildymo ir kanalizacijos pataisymas.
● Nemokamas planavimas ir apskaičiavimas.
● Joks darbas nei per didelis nei per mažas.
● Darbas garantuotas kainos, kurias jūs išsigalite mokėti.
TAylor 9-8185. 1942 S. Halsted St.

STATYBAI IR NAMŲ PATAISYMUI PRISTATOM Visokių Rūšių MEDŽIAGĄ

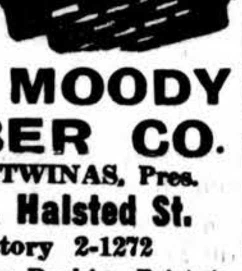

CARR MOODY LUMBER CO.
STASYS LITWINAS, Pres.
3039 So. Halsted St.
Tel. VIctory 2-1272
Apkainavimą ir Prekių Pristatymą Teikiame Nemokamai.
Raštinė atidara kasdien nuo 8 val. ryto iki 6 val. vakaro
Šeštadienais iki 3 val. vakaro

MOVING
A. BENIULIS atlieka įvairius perkraustymus bei pervežimus iš tolimų ir artimų atstumų.
Tel. BIshop 7-7075

Vestuvių nuotraukos ir augštos rūšies fotografijos mūsų specialybė
Precin Photo Studio
(Incorporated)
EDVARDAS ULIS, sav.
4058 Archer Avenue
Telefonas VIrginia 7-2481

ARTHRITIS & RHEUMATISM
Skaudantiems muskulams bei sąnariams
Nauji vaistai skaudantiems raumenims, sustyrusiems sanariams. Skubiai palengvina paraudusių, sustyrusių bei sutinusių nugaros, kelių, kojų, kojų pirštų arba sprando raumenų ir sanarių skaudėjimą. Vartokite naujus AMERPOL vaistus. 100 tablečių tik $3.50. Mostis 98c tube. Galima gauti vaistinėje arba rašykite į Amerpol, Chicago 22, Ill.

CAMERAS AND SUPPLIES
MARQUETTE PHOTO SUPPLY
Gifts for Camera Fans — Autorized Dealer of Kodak, Ansco, Leica, Bolex, Revere and Bell & Howell.
3314 W. 63rd Street
PRospect 6-8998

PULLMAN ANIMAL HOSPITAL
12335 S. Halsted St. WA 8-5574
DR. JUOZAS LESECKAS
Complete Veterinary Service
● Boarding, ● Bathing, ● Grooming ● Trimming
Office hours: Daily 9 A. M. to 8:30 P. M. Thurs.: 9 A. M. ta 12 Noon and 6—8:30 P. M. Saturdays: 9 A.M. to 5:30 P. M.

SKELBKITĖS "DRAUGE"

MOVING
DIDELIO PATYRIMO ASMENYS SAUGIAI PERKRAUSTYS JŪSŲ BALDUS!
STASYS FABIJONAS
2146 So. Hoyne Ave. Telef. VIrginia 7-7097

Mes mokame Augštą Dividendą
MIDLAND Savings and Loan Association
INSURED
PER 40 METŲ VISU LIETUVIŠKU KOLONIJU SAUGIAUSIA IR PELNINGIAUSIA TAUPYMO BENDROVĖ
4038 Archer Avenue Tel. LA3-6719
AUGUST SALDUKAS Prezidentas

JONAS GRADINSKAS
J. G. TELEVISION CO. PARDAVIMAS IR TAISYMAS
1958 m. TV, radio, patefonai. Nešiojamas, vežiojamas, stacionarinis —
KOKS VĖSINTUVAS
TAMSTAI GERIAUSIAI TIKTŲ? — KLAUSKITE MUS
2512 W. 47th St. Tel. FRontier 6-1998
Atdara kasdien iki 6 val., pirmad. ir ketv. iki 9 val. Sekm. uždaryta

½% PADIDINA DIVIDENDĄ!
CRANE SAVINGS AND LOAN ASS'N
2555 WEST 47th STREET LAfayette 3-1083
B. R. Pietkiewicz, prez.; E. R. Pietkiewicz, sekr. ir advokatas
Mokame aukštus dividendus. Keičiame čekius. Parduodame ir perkame valstybės bonus. Taupytojams patarnavimai nemokamai.
Pradėkite taupyti atidarydami sąskaitą šiandien. Apdrausta iki $10,000.
Darbo valandos: pirmad. ir ketvirtad nuo 9 iki 8 val. vakaro; antr ir penk. 9 iki 5; treč. uždaryta, o šešt. nuo 9 iki vidurdienio.

NAUJĄ ARBA VARTOTĄ AUTOMOBILĮ GALIMA NUPIRKTI BE PINIGŲ
NAUJAS 1957 CHRYSLER $2811

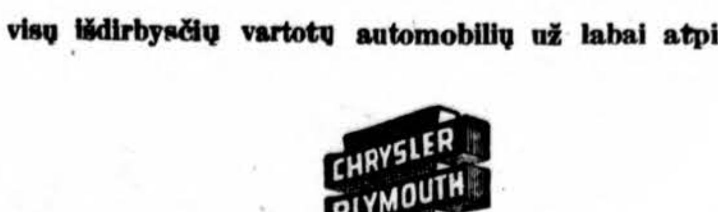

NAUJAS 1957 PLYMOUTH $1732
Daugybė garantuotų visų išdirbysčių vartotų automobilių už labai atpigintas kainas

Seniausia, didžiausia ir teisingiausia lietuvių automobilių pardavimo ir remontavimo įstaiga
BALZEKAS MOTOR SALES, INC.
CHRYSLER — PLYMOUTH DIRECT FACTORY DEALER
4030 Archer Ave., Chicago 32, Illinois Telef. VIrginia 7-1515

VINCAS KAIRYS

(Atkelta iš 3 psl.)

širdžiai palinki viso geriausio; kiek naujų jėgų ir pats pajunti po to savyje; kaip pragiedrėja nuotaika, jei surūgęs buvai..." Dėl to jam neišeiną iš galvos nuostabiojo mūsų žmogaus — a. a. kun. Tumo-Vaižganto žodžiai: "Siekdamas laimės kitiems, pats laimingas tapau". Tai ir esanti vienintelė tikra žmogaus laimė.

Kairys buvo pareigos ir darbo žmogus, rūpestingas ir sąžiningas mokytojas. Visados galėjai būti tikras, kad pasiimtą uždavinį iki galo atliks. Jei ko negalės — laiku apie tai praneš. Teisingas, iki smulkmenų. Vertino ir kitus savo nusistatymą turinčius ir pagal jį gyvenančius žmones. Čia turbūt buvo bazė ir mudviem susibičiuliauti: jis, bažnyčios nelankąs ir religinių praktikų neatliekąs, nesišalino manęs, bažnytinio žmogaus, nes matė mudu turint daug bendrų bruožų, svarbiausia — ta pačia meile mylint artimą.

Tokie dalykai, kaip kilimas visuomenėj, karjeros darymas, garsėjimas, jo dvasiai ir širdžiai buvo visai svetimi. Kai bolševikai, užėmę Lietuvą, jieškojo atsakingesnėms vietoms "savų" žmonių ir Kairiui, atitrūkusiam nuo Bažnyčios, pasiūlė gimnazijos direktoriaus vietą, jis, nieko nelaukdamas, nuo šio siūlymo atsisakė: žinojo, kad jis čia nemokės kaip reikiant okupantui tarnauti. Dėl savo tiesumo jis ir anksčiau buvo patyręs ne tik nemalonumų, bet ir skriaudos. Bet niekados neteko girdėti jį dėl to skundžiantis ar priekaištaujant.

Kairį visados traukė dvasios pasaulis. Labai daug jis skaitė. Ne tik lietuviškai, bet ir rusiškai, vokiškai, prancūziškai. Ne tik savam pasauliui artimus autorius, bet ir pasaulėžiūriškai svetimesnius. Antai tremty gavo A. Maceinos "Didįjį Inkvizitorių", jį perskaitė ir tuoj man parašė: "Nepažįstu, nežinau arčiau gerb. prof. A. Maceinos. Tik tiek, kiek iš spaudos. Bet man jis prie širdies. Gal ne už tai, kad mintys būt tos pačios (betgi, ar tai svarbiausia?). Noriai skaitau jo darbus. Matyt, žmogus ne tik moka giliai galvoti, ne tik kad turi savo aiškų kelią, bet ir talentingai moka pasakyti tai, ką mąsto ir ko nori... Prisimenu "Aiduose" jo pastabas apie A. Mickevičiaus "Konradą Valenrodą". Po jo žodžių taip giliai suprantamas man tapo šitas kūrinys. Daugiau tokių Maceinų mums visose srityse!"

Kairys lietuvių žinyną rūpinosi praturtinti ir savo plunksna: be kitų mažesnių darbų, jis iš P. de Kruifo rusiško vertimo sulietuvino "Antony van Leeuwenhoek, pirmasis mikrobų medžiotojas prieš 250 metų" (vertimas buvo išspausdintas prof. Pr. Dovydaičio redaguotame 1936 m. sausio-vasario "Gamtos Drauge").

Padaręs knygą ištikimiausiu savo draugu, Kairys taip pat daug mąstė ir jieškojo atsakymo į klausimą, kas yra tiesa. Tėvai, leisdami jį į mokslą, nori, kad jis taptų kunigu. Vincukas mato, kad tokiu kunigu, kokiu reikia, jis būti nepajėgs, dėl to į kunigų seminariją stoti atsisako. Netenka iš namų paramos. Uždarbiauja privačiomis pamokomis. Vėliau ateistu tikrąja šio žodžio prasme kad ir netapo, tačiau ir Bažnyčios liepiamų praktikų neatlikinėjo. Lietuvoje skaitė daugiau kairiųjų leidžiamą spaudą, bet ir "Naujoji Romuva" ar "Židinys" jo pastogėje taip pat rado vietą. Paskutiniais savo gyvenimo metais, ypač pririštas prie lovos, jis galėjo dar plačiau gilintis į gyvybės ir mirties paslaptis. Ir priėjo jis prie išvados, kad žmogus savo esme yra dvasinis pradas, kad žmogaus buitis negali baigtis su jo mirtimi, kad žmogaus dvasia yra nemirtinga kaip ir Tas, kuris yra ją leidęs. Šitai jam leido rasti ryšį su Katalikų Bažnyčia, mirti aprūpintam šv. sakramentais, ir jo tikėjimas buvo toks tvirtas, kad ir besiartinančią mirtį jis sutiko visiškai ramiai, nors mirė su pilna sąmone.

Bronius Murinas
Dešimt jo akvarele pieštų peisažų, portretų, naturmortų yra išstatyta liet. dail. parodoje Marrison viešbutyje.

Kairys labai mylėjo savo tėvynę Lietuvą. Gyveno jos laimėjimų ir kilimo džiaugsmu, liūdėjo dėl jos negerovių ir žaizdų. Net skriaudžiamas tėvynėje savųjų, ją mylėjo pačia tauriausia ir didžiausia meile. Jam brangu visa, kas lietuviška. Štai, Vokietijoje atsidūręs, labai skaudžiai pasijunta atplėštas nuo tėvynės aplinkos: "...kai pereini gatves ir nesutinki nė vieno pažįstamo veido, neišgirsti nė vieno lietuviško žodžio, skaudžiai pasijunti tremtinys esąs!..! Ir vėl džiaugiasi, kad Kalėdas galėjo lietuviškai švęsti: ant stalo buvo plotkelių, lietuviškų rūtų, iš tėviškės atsivežtas lietuviškos duonos (sausainių), pagal paprotį po lietuviška staltiese buvo padėta šieno...

Kai nusiunčiau Kairiui savo lietuvių kalbos gramatikėlę, 1946 m. Vokietijoje vargo mokyklų reikalui išleistą, jis birželio 10 d. laiške man rašė: "...su noru skaitau mūs mielosios gimtosios kalbos tuos "geležinius dėsnius". O 1947 m. kovo 28 d. laišku ragina: "Ypač reiktų gulte gulti spaudos kalbą. Juk spauda dabar gal pagrindinis šaltinis neprarast savos kalbos. Kokiais kas sumetimais — vis pavartome jos puslapius. Tad kibt redaktoriams į karčius: "Lūžk trūk, bet padoriai lietuviškai rašyk, broleli!.."

Ilgesio į tėvynę vedamas, Kairys 1946 m. balandžio 14 d. laiške rašo: su saule, su pavasariu mūs pasiilgimas lietuviško vėjo, ilgesys mūs lankų ir laukų, mano gimtojo, sraunaus ir žavingojo upelio tik didėja. Bet ne jo valia buvo į tėvynę grįžti: ten viešpatavo žvėrimis pavirtę žmonės. Sunku jam buvo gultis į svetimą žemę ir poilsio.

Toks yra šio tylaus ir kukliaus Lietuvos mokytojo paveikslas, čia tik labai bendrais bruožais nutapytas. Jo atminimą pagerbdami, prisiminkime paskutinius jam tokius būdingus paskutinio jo laiško žodžius: "Viską, rodos, jau atlikau. Kaip mokėjau, stengiausi būti žmogumi. Kiek tai man sekės, tesprendžia jau kiti".

Po dešimties metų savo žmoniškumo pavyzdžiu a.a. mokytojas Vincas Kairys man dar skaisčiau tešviečia.

● **Stud. V Ramonaičio** straipsniai, kuriuose primenamas ir Lietuvos likimas, spausdinami Venezuelos laikraščiuose.

● **Dail. Vlada Stančikaitė-Abraitienė** sėkmingai baigia kurti iliustracijas kan. Aleks. Arminio-Ališo naujai poezijos knygai.

● **Antanas Krikščiūnas** mirė prieš 15 m. — 1942.VI.16 Kaune. Topografas, parašęs darbų iš tos srities

● **Dr. C. Masaitis ir St. Tamulaitis** atsiuntė savo straipsnius knygai "Mano pasaulėžiūra".

SINGER SEWING MACHINE COMPANY
3415 So. Halsted Street
Pilnas pasirinkimas naujų ir vartotų Singer siuvamų mašinų. Mes atvyksim į jūsų namus ir patikrinsime jūsų siuvamą mašiną nemokamai. **Tel. FR 6-3905.**

Krautuvėje "MARGINIAI", adresu: **2511 W. 69th St., Chicago 29, Illinois,** galima gauti gražiausi liaudies meno išdirbiniai, knygos, žurnalai, taip pat galanterija. **Telefonas — PRospect 8-4585.**

FLORIDA — FLORIDA
Atvažiavę į Floridą sustokite, **Neptūno Viloje,** pas p. Šeštokus. Jie jums patars kur geriausia jums apsistoti arba apsigyventi. **666 — 76th Ave., St. Petersburg Beach, Fla. Tel. 21-8204.**

JOE'S SERVICE STATION
Joe Templin, Prop.
Now is the time for Spring Tune-Up. Complete auto service. Standard Gas — Oil. Lubrication, Tire and Battery Service. Greasing. Complete Auto Service.
2758 W. 51st St., corner California Ave. **GR. 6-9668.**

ANGLŲ KALBOS PAMOKOS
K. GINEITIS
6402 S. Fairfield Ave., Chicago 29
Tel. HEmlock 4-8037
Vertimai — Pilietybė — Laiškai
duoda pamokas. Prieš karą baigęs Čikagos universitetą.
1 dol. 25 ct. val. — privačios.
(5-čias augštas, durys po kairei, art 63-čios gatvės ir California Ave.)

R & S
CATERING SERVICE
FOR ALL OCCASIONS
Buffet or family style dinners
Weddings, Banquets, Receptions, Ordination Dinners, Communion Breakfasts, etc. Chicago and All Suburbs.
Days — Call Victory 2-8870.
Evenings — HAymarket 1-5996.
Proprietors: Mr. & Mrs. Yuskis

JEI TIK BALDŲ REIK,
PAS RUDAITĮ
TIESIAI EIK.
Žemiausios kainos Chicagoje. Išsimokėjimui iki 3 m.

Air conditioner, Emerson, Admiral, Hot Point, Westinghouse ir kiti tik	$149.00
8 cub. pėdų šaldytuvai, Frigidaire, Admiral, Westinghouse, Norge	$159.00
Virimui gesiniai porcelano pečiai	$ 89.00
Skalbimo mašinos geriausių firmų	$ 89.00
Automatiškos skalbimo mašinos	$189.00
Gesiniai ar elektriniai džiovintuvai	$149.00
SVEČIŲ KAMBARIO BALDAI	
Sofos dienai, nakčiai lovos parduodamos po $69.00 pas mane tik	$ 39.00
5 dalių svečių kambario baldai (sofa, kėdė, otoman, 2 pagalvėlės) kitur parduodama po 150.00 dolerių pas mane tik	$ 99.00
2 dal. Nylon setai išpardavimuose siulomos po $289.00 pas mane tik	$229.00
MIEGAMO KAMBARIO BALDAI	
Metalinės lovos visų dydžių tik	$ 9.95
Medinės, ąžuolo lovos	$ 29.50
Vatiniai matracai	$ 12.50
Spyruokliniai matracai parduodami po $39.95 dabar tik	$ 26.50
2 dalių ąžuolo miegamo kambario baldai regulariai parduodami po $199.50 dabar tik	$ 99.00
4 dalių miegamo kambario baldai vertės $400.00 tik	$249.00
3 dalių miegamo kambario baldai visur parduodami po $199.00, pas mane tik	$149.00
KILIMAI	
9x12 kilimai parduodami po $59.00 dabar tik	$ 39.00
9x12 kilimai vertės $99.00, pas mane tik	$ 69.00
RADIJO IR TELEVIZIJOS	
17 inchų televizijos $149.00 vertės tik	$ 99.00
21 inchų televizijos $189.00 vertės	$149.00
24 inchų televizijos $209.00 vertės tik	$199.00

Atsilankę rasite daugybę kitų prekių, kurias pirksite žemiausiomi kainom Chicagoje.

Perkant baldus, nežiūrint kurioj Chicagos daly gyvenate, Jums apsimokės aplankyti mane, palyginti kainas ir pirkti pigiau, negu bet kur kitur.

MAJOR FURNITURE, INC.
3207 So. Halsted Street
Telefonas — CAlumet 5-3207
Vedėjas E. RUDAITIS
Krautuvė atidaryta: kasdien 9—6 val.
pirm. ir ketv 9—9:30 val.
Liepos ir rugpjūčio mėn. krautuvė sekmadieniais bus uždaryta.

NOTRE DAME LAY RETREAT
OUR LADY OF FATIMA RETREAT HOUSE
NOTRE DAME, INDIANA
RETREATS for: MEN, WOMEN, HUSBAND & WIFE
(Friday to Sunday)
Completely air-conditioned 40 rooms with shower and private facilities. Accommodations 40 to 60 persons.
1957
June 21-23—4th Degree Knights of Columbus Retreat (Res. Open)
June 28-30—Husband and Wife Retreat (Reservations Open)
July 5-7—**SPECIAL TEACHERS RETREAT** Chicago and Vicinity (Res. Open).
July 12-14—Husband and Wife Retreat (Res. Open
July 19-21—Retreat for Women. N.C.C.W. (Res. Open)
July 26-28—Husband and Wife Retreat (Res. Open)
August 2-4—St. Viator's—Young People's Club (Res. Open)
August 9-11—Husband and Wife Retreat (Res. Open).
August 15-18—Annual Laymen's Retreat for Men.
August 23-25—Third Order St. Francis, Chicago (Filled)
August 30-Sept. 1 Husband-Wife Retreat (Res. Open)
For reservations or further information, telephone or krite:
RETREAT DIRECTOR, NOTRE DAME, INDIANA
Telephone, Notre Dame, Indiana — CE 4-9906
or W. J. MALONEY, ROOM 1911,
231 So. LaSalle Street, Chicago 4, Ill.
Telephone CE 6-2454 or BE 8-8131

SUMAŽINSITE SAU DARBĄ IR PAGERINSITE SAVO NAMUS
įsidėdami Juozo Spaičio aluminiajus "Storm Windows" langus. Juos turint nereikės rūpintis kiekvieną pavasarį ir rudenį langų išėmimu ir sietelių sudėjimu. J. Spaičio aluminijaus "Storm Windows" laikys tiek ilgai, kiek jūsų namas stovės. Pašaukite mus dar šiandien ir mes padarysime jums tuos nuostabius langus.
Pas mus taip pat galite įsigyti visų rūšių apdraudas (Insurance)
JUOZAS SPAITIS
3259 So. Halsted St. **Tel. VIctory 2-6472**
Galite skambinti kasdien arba atvykti į mūsų įstaigą nuo 9 val. iki 6 val. vak. Pirmad. ir ketvirtad. nuo 9—9 val. Sekmadieniais uždaryta.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ ŽEMIAUSIOMIS KAINOMIS. PRISTATYMO LAIKAS 3—4 SAVAITĖS. SIUNČIAME: Maisto. Tekst. Medžiagų, Odos ir kitokius siuntinius.
TEKST. MEDŽIAGŲ STANDARTINIS SIUNTINYS Nr. 2 kaina $42.50
3 metr. vilnon. medžiag. kostiumui; 3 metr. viln. medžiaga paltui; 4 metr. pamušalinės medžiagos; 3 poros moter. nylon kojinių; ir pavilkinys (ladies slip) mot. Kaina $35.50 plius pers. lic. apdr. mokestis $6.50. Viso — kaina $42.00.
ORBIS
4414 South Rockwell Street, Chicago, Ill. YArds 7-2445
298 Bathurst St. Toronto 2B Canada EM 4-2810

NELAUKIT, nes rytoj jau gali būti pervėlu!
Jei norite užsitikrinti nuo ugnies namus, baldus, automobilius ar šiaip ką apdrausti, reikalaukite agento, arba brokerio, kad jis parūpintų jums polisą per mūsų kompaniją. Nelaimei ištikus neturėsite jokių nemalonumų.
GENERALINIAI AGENTAI šių kompanijų:
AMERICAN AUTOMOBILE INSURANCE COMPANY
AMERICAN BONDING COMPANY
AMERICAN INDEMNITY COMPANY
DUBUQUE FIRE & MARINE INSURANCE COMPANY
FIREMAN'S FUND INSURANCE COMPANY
FIREMAN'S INDEMNITY COMPANY
INDUSTRIAL INSURANCE COMPANY
MASSACHUSETTS FIRE & MARINE INSURANCE CO
PACIFIC NATIONAL FIRE INSURANCE COMPANY
PEARL ASSURANCE COMPANY
RELIANCE INSURANCE COMPANY
UNIVERSAL INSURANCE COMPANY
WESTERN FIRE INSURANCE COMPANY
WESTERN CASUALTY & SURETY COMPANY
Mes esame pirmaklasiai nariai Chicago Board of Underwriters
O'MALLEY and McKAY, Inc.
222 W. Adams St. Room 800
Telefonas CEntral 6-5206

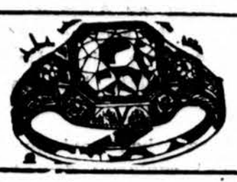

ANTANAS TVERAS
DIPL. LAIKRODININKAS
Gerųjų firmų laikrodžiai, brangenybės, religiniai dalykai (devocionalai), prekės dovanoms.
2646 W. 69th St. RE. 7-1941

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ IR Į KITAS EUROPOS ŠALIS
Mes esame vienintelė agentūra kuri gali siųsti 20 svorų netto svorio naujų ar vartotų daiktų. Mūsų firma Švedijoje duoda pilną garantiją už kiekvieną siuntinį. Mes ifgi siunčiame vaistus ir maistą.
10 svarų cukraus ir 10 svarų ryžių $18.50
Del pilnesnių informacijų rašykite arba telefonuokite
JO'S CLEANERS
3834 W. 24th Street **Tel. LAwndale 1-2542**

Padėkime Artimiesiems Lietuvoj ir Sibire
Tai ne tušti žodžiai, bet TIESA, kad mes siunčiame labai atpigintas angliškas medžiagas, avalynę, vaistus, šveicariškus laikrodžius ir t. t. Didelis pasirinkimas spalvų ir rūšių. Siutiniai pilnai apmokėti ir apdrausti. Patiems išsirenkant siuntinį iš katalogo pavyzdžių, reikia už pilną ar ne pilną siuntinį pridėti $6.50, o į Azijos SSR $8.30. Švediški standartiški maisto siuntiniai pilnai apmokėti, tik į Azijos SSR reik pridėti $1.40 už paštą. Palyginkite ir įsitikinsite:

Vilnonė Afgalainė 3 yardai buvo $14.40—16.45, dabar..	— $9.36—9.75
Velour moteriškam paltui 3 yardai buvo $35.00, dabar	— $18.00—19.50
Vyriškiem paltam medž. 3 y. buvo $19.50—68.60, dabar	—$15.20—54.00
Worsted dryžėta siūtams 3¼ y. buvo 32.00—36.40, dabar	—$23.89—32.60
Gėlėtas rayon 4 yardai buvo $9.10—11.80, dabar.....	—$4.80 — $5.70

No. 7 ..... **$20.20**	2 sv. salami dešros	atskirą primokėjimą
10 sv. cukraus	2 sv. bec lašinių	vieną iš šių daiktų:
10 sv. K. taukų	2 sv. sviesto	Deim. rėžtuką.. $5.40
No. 8 ..... **$13.34**	2 sv. 3 ozs. k. taukų	Skustuvą Hochschliff $4.30
20 sv. cukraus	1 sv. pupelių kavos	Skustuvą Franc-Schliff $2.80
No. 9 ..... **$23.00**	1 sv. cukraus	Nylon kojinių 2 poros $4.40
20 sv. k. taukų	1 sv. pieno miltelių	4 špūliukės siūlų $1.00
No. 30 ..... **$14.66**	1 sv. šokolado	Vyriškos kojinės 1 pora $1.53
20 sv. pirmos rūšies kvietinių miltų	14 ozs. kokavos	Reikalaukite katalogų.
No. 40 ..... **$26.00**	15 ozs. razinkų	
15 sv. bac. lašinių	200 Ch-field cigarečių	
5 sv. salami dešros	PASTABA: Prie visų švediškų maisto siuntinių galima pridėti už	
No. 36 ..... **$31.95**		
2 sv. kumpio		

PATRIA GIFT PARCEL CO.
3741 W. 26th St., Chicago 23, Ill., USA., tel. CR 7-2126
Darbo val., išskiriant šventadienius, 9—6 vakare
6250 So. Western Ave. (kampas 63 G.), Chicago 29, Ill., USA
4127 So. Richmond St., (prie Archer Ave.) Chicago 32, Ill., USA.
Tel.: LA. 3-3393
Pirmad. ir Ketvirtadieniais 3—7 val., Šeštadieniais 10—5 val.

K. GASIŪNAS **SIUVĖJAS MOTERŲ RŪBŲ**
Priima moteriškų kostiumų ir paltų užsakymus. Iš įvairių kailių užsakyti paltai duodami išmokėjimui. Jie toli pralenkia savo kokybe gatavus ir pigiau kainuoja.
6715 SOUTH MARSHFIELD AVENUE
Chicago 36, Illinois . . . Tel. REpublic 7 - 6329

VAISTAI LIETUVON!
IR Į KITUS EUROPOS KRAŠTUS IŠSIUNČIAMI SKUBIAI IR RŪPESTINGAI
UŽ ŽEMIAUSIAS KAINAS
RIMIFONAS, STREPTOMICINAS, PENICILINAS, SEROMICINAS, LARGACTILIS, SERPASILIS, VITAMINAS B12, CYCLOSERINAS
TAIP IR VISI KITOKI VAISTAI
BARRY'S APTEKA
1370 MILWAUKEE AVE. CHICAGO 22, ILL.
Telefonai BRunswick 8-8419 ir 8-9494
Vaistų pristatymą Lietuvon Garantojame laike 7-10 dienų

JUCIUS SISTERS RESTAURANT
(Naujai) dabar atidarytas
Galima gauti rūgščių kopūstų ir kitų skanių lietuviškų valgių. Atidarytas per visą naktį. 29 metai toje pat vietoje.
1608 W. 47th St., Tel. LA 3-9670

AUDYKLA JUOSTA
KAZYS PRIŠMANTAS, sav.
1805 West 46th Street
Chicago 9, Ill. Telef. LAfayette 3-3085
Gamina: juostas, takelius, juosteles, pagalvėles, tautinius drabužius, įvairias užuolaidas ir kt. dalykus. Parduoda: gintaro ir medžio gaminius ir Alice Stephens ansamblio plokštelių albumus.

Mes parduome medžiagas, kurios vertingos
LIETUVOJE!
Kadangi dabar daug muito už senus rūbus kaip už naujus, mes patariame siųsti daugiausiai medžiagų liekanas, už kurias yra žemas muitas.
Turime visokių medžiagų liekanų: eilutėms, suknelėms, paltams, sijonams ir kit. apsirengimui.
Atnešę šį skelbimą iš "Draugo" ir pirkę ką nors pas mus gausite keturis jardus medžiagos suknelei.
PALATINE BARGAIN BASEMENT
1263 North Paulina Street
Chicago 22, Ill.
Telef. HUmboldt 6-3353

Chicagos švariausias ir moderniškiausias Piknikų Daržas — BUČO DARŽAS
WILLOW WEST INN AND PICNIC GROVE
83rd and Willow Springs Road, Willow Springs, Illinois

Tops for Better Golf
• YORK •
GOLF CLUB
Daily Fee • 18 Holes
22ND & YORK ROAD
Route 2, Hinsdale, Ilinois
For information call
FACULTY 3-1400
VINCENT DI TELLA, Pro.

KAS TIK TURI GERĄ SKONĮ — VISKĄ PERKA PAS LIEPONĮ.

Lietuvių Prekybos Namai

5 METŲ JUBILĖJAUS PREKIŲ IŠPARDAVIMAS

Prekės be brokų, sugadinimų, naujausio stiliaus, geriausių Amerikos fabrikų, kainos be užsiprašymo, Išmokėjimai iki 3-jų metų. Pirkėjų sąskaitos neparduodamos finansų kompanijoms.

SVEČIŲ KAMBARIO BALDAI

Už $100.00 parduodamos sofos, įvairių spalvų, nakčiai padaro miegama lova. Pas mus pirksite tiktai už $ 59.00
Už $150.00 parduodama 3-jų dalių sofa, kėdė ir attoman naktį miegojimas 3-ims asmenims, šio mėnesio išpardavime tiktai $119.00
Už $200.00 parduodama Simons 57 metų stiliaus sofa ir fotelis, nakčiai dviejų asmenų lova, garantija 10 metų, pas mus dabar tik $149.00
Už $300.00 parduodama sofa ir dvi kėdės, kavos staliukas su formica viršumi ir du lempų staliukai dovanai, pas mus tik $229.00
Už $500.00 parduodami svečių kambaric baldai, Karpen, Pullman, Simmons, Northome, Howard, ir kitų fabrikų, garantuota 20 metų, pas mus tik $380.00

MIEGAMOJO KAMBĀRIO BALDAI

Po $60.00 parduodamos komodos, riešuto ar ąžuolo medžio pas mus $ 39.00
Po $100.00 parduodami dresseriai su šlifuoto stiklc veidrodžiu, pas mus $69.00
Po $200.00 parduodami miegamieji, dresseris su sidabruotu veidrodžiu, Bookase lova, dvi puikios lempos, pas mus išparduodama po $149.00
Po $400.00 siūlomi išpardavimui Brazilijos ar Filipinų raudonmedžio miegamieji su viena ar dviem atskirom lovom pas mus $329.00
Po $900.00 parduodami Švediško ar Daniško stiliaus miegamieji su dviem ar viena lova, ąžuolo, vyšnios, klevo ar Filipinų raudonmedžio, dar niekur nematyto stiliaus pas mus $499.00

VALGOMOJO KAMBARIO BALDAI

Už $150.00 parduodami 5 dalių baldai, ąžuolo, riešuto su formica nedegamu viršumi pas mus šiuo metu tiktai $ 99.00
Už $250.00 parduodami 8 dalių valgomieji — naujo stiliaus tik $199.00
Už $500 parduodami 9 dalių valgomieji, su šlifuoto stiklo stumdomom durim, pas mus šiame išpadavime tik $399.00
Už $700.00 parduodami Daniško stiliaus valgomieji, riešuto, ar šviesaus mahagoni, su puikiu formica baru pas mus tiktai $550.00
Šis valgomasis susideda i 17 dalių.

VIRTUVĖS BALDAI

Už $69.00 parduodami stalai su formica viršum, su keturiom kėdėm, įvairių spalvų pas mus tiktai $ 39.00
Už $100.00 parduodami 6 dalių virtuvėm baldai, įvairių spalvų, pas mus tiktai $ 59.00
Už $140.00 siūlomi, Formica stalai su puikiom kėdėm tik $ 99.00

RAŠOMIEJI STALAI IR KNYGŲ SPINTOS

Už $50.00 siūlomi rašomieji stalai moksleiviams, ąžuolo ar raudonmedžio, dovanai duodama — rašalinė, spaustukas, plunksnakotis, stalui padėklas, popieriui pjauti peilis — pas mus tiktai $29.00
Už $75.00 parduodami rašomieji stalai, ąžuolo ar mahagoni spalvos su formica viršumi pas mus birželio m. tik $ 49.00
Už $40.00 parduodamos knygom spintos su stumdomom stiklo durimis, ąžuolo ar mahagoni spalvos šį mėnesį $ 29.00
Už $100.00 parduodami rašomieji stalai, ąžuolo ar mahagoni, pas mus tiktai $ 69.00
Už $200.00 parduodami Europietiško stiliaus, su šlifuotu stiklu, pas mus tiktai $149.00
Už 120.00 parduodamos knygom spintos su šlifuoto stiklo durimis, lentynų augštis reguliuojamas, riešuto ar šviesaus mahagoni medžio pas mus tiktai $ 70.00

MATRACAI, LOVOS

..Vatiniai matracai visų dydžių parduodami tiktai $ 12.50
Už $30.00 parduodami spyruokliniai matracai, įvairių sp. $ 19.50
Už $50.00 parduodami Simons matracai 15 metų garantija $ 39.00
Metalinės lovos visų dydžių ir spalvų tik per išpardavimą $ 9.50

KILIMAI

Po $15.00 parduodami rankų darbo import. kilimai 30x54" $ 5.00
Po $69.00 parduodami vilnos ir rayon įvairių spal. kilimai $ 49.00
Po $100.00 parduodami A. Smith, Maggee, Bigelow vilnos kilimai pas mus tiktai $69.00
Kilimai nuo sienos iki sienos geriausių fabrikų vilna 100% sq. yard'as $6-10.00

ŠALDYTUVAI IR PEČIAI

Už $200.00 parduodami 8 cub. pėdų šaldytuvai Admiral, Westinhouse, pas mus tiktai $150.00
Už $300.00 parduodami 10 cub. pėdų šaldytuvai 8 asmenų šeimai, pas mus tiktai $249.00
Už $130.00 siūlomi porcelano viršum pečiai, pas mus sį m. $ 99.00
Už $200.00 siūlomi virimui pečiai, su stiklo durim, nedūštamo porcelano, pas mus tiktai $149.00

TELEVIZIJOS IR RADIJO

Balti radijo aparatai virtuvėms ar miegamajam tiktai $ 15.00
T V ArC, Zenith, Admiral, Dumont, General Electris, stalo modeliai $ 99.00
TV anr grindų pastatomi visų fabrikų šviesus ar tamsus medis '57 metų modeliai šį mėnesi už $$199.00

FURNITURE CENTER, INC.

3224 SO. HALSTED STREET

Lietuvių Prekybos Namai vedėjas—Justas Lieponis

TEL. — VICTORY 2-4226

ĮMONĖ ATIDARYTA:
Pirm., Ketvirtad. 9—9:30
Kitom Dienom: 9—6.00
Sekmadieniais: 12—5 valandos

MOVING MOVING
APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS
IŠ TOLI IR ARTI
NAUJI DIDELI TROKAI-NAUJAUSI KRAUSTYMO ĮRANKIAI
ILGŲ METŲ PATYRIMAS-PIGUS IR SĄŽININGAS PATARNAVIMAS
JUOZAS NAUJOKAITIS
2022 W. 69 St. CHICAGO 36, ILL. Tel. WAlbrook 5-9209

KRONIKA

● **Lietuvių Katalikų Mokslo akademijos suvažiavimas** įvyks Romoje šių metų spalio mėnesio 2-4 dienomis, betarpiai prieš II-jį Tarptautinį Pasauliečių Apaštalavimo kongresą. Norintieji galės dalyvauti ir šitame didelės reikšmės kongrese (1957 m. spalio mėn. 5-13 d.d.).

Paskaitų temos numatytos šitos: iš teologijos — Kristaus Mistinio Kūno doktrina ryšium su dabarties gyvenimo faktais; iš filosofijos: Materializmas katalikiškos filosofinės doktrinos šviesoje; iš sociologijos: Socialinių problemų krikščioniško sprendimo perspektyvos atsikursiančioje Lietuvoje; iš teisės: Katalikų Bažnyčios doktrina apie tautų apsisprendimo teisę; iš istorijos: Apaštalų Sostas ir Lietuva; iš medicinos: Medicinos etika pagal Popiežių direktyvas. Pagaliau prof. Stasio Šalkauskio, buvusio LKM Akademijos pirmininko, 15 metų nuo mirties sukakties minėjimas.

Suvažiavimo techniniam organizavimui sudaryta Komisija iš kun. V. Bitino, kun. A. Jonušo ir kun. J. Navikevičiaus, MIC.

Pragyvenimas vienai dienai Kongreso dalyviams Romoje kainuos apie 4 dolerius. Kadangi bus parūpinami butai, todėl maloniai prašoma ilgai nedelsiant dar iki birželio mėnesio 25 dienos, pranešti minėtai Komisijai: Via Casalmonferrato 20, Roma, Italia, kas mano atvykti į šitą LKM Akademijos suvažiavimą.

Savo artimaisiais uždaviniais Liet. Kat. Mokslo akademija numato: visais galimais būdais siekti greitesnio tėvynės išlaisvinimo, išsaugoti ir sustiprinti užsienyje esančių tautiečių lietuvybę ir katalikybę, ruošti visoms sritims specialistus katalikus, galimai daugiau paruošti vertingų spausdinių ir rankraščių.

Kat. Mokslo akademija planuoja suaktyvinti savo veiklą: verbuoti naujus narius, kurti naujus židinius, apjungti narių veiklą, steigti sekcijas pagal specialybes, ruošti atskirų kraštų ir kontinentų Liet. Kat. Mokslo akad. narių suvažiavimus, rasti bent vieną žmogų centrui, kuris visą savo laiką pašvęstų akademijos reikalams.

● **Kan. Povilas Dogelis** šiemet būtų susilaukęs 80 m. amžiaus, jei dar būtų gyvųjų tarpe (mirė 1951 m. Kaune). Tai buvo judrus žmogus. Bendradarbiavo Vienybėje, Šaltinyje, Nedėldėnio Skaitymuose, Kryžiuje ir kt. Buvo parašęs įdomius atsiminimus. "Pavasario" laikraščio bei "Pavasario" sąjungos steigėjas.

● **Nuo Baltramiejaus Vilento** mirties suėjo 370 m. B. Vilentas 1575 ir 1579 m. išleido dviejų tomų "Enchiridioną" ir 1579 m. "Evangelijas". Be to, išleido rankraščiuose likusius Mažvydo raštus. B. Vilentas buvo Mažvydo pusbrolis.

● **Mikalojus Blotno vyresnysis** mirė prieš 370 m. Pilupėnuose. Jis buvo išspausdinęs M. Mažvydo giemyne giesmę "Jau smertis est ischgalieta".

● **Česlovas Sasnauskas** gimė prieš 90 m. Kapčiamiestyje. Jis buvo vienas iš pirmųjų liet. kompozitorių bei mūsų dainų harmonizatorių. "Jau slavai sukilo" — vienas iš jo kūrybos darbų.

● **Dail. Antanas Kairys,** prieš išvykdamas į JAV, iš rimtų natiurmortų perėjo į linksmus spalvų tonus. Sostinės panoramos fone pražydo atogražų gėlių puokštės...

● **Dr. A. Liaugminas,** dėstąs Lojolos universitete, šią vasarą pradėjo dar dirbti kaip klinikinis psichologas Loretto ligoninėje.

● **Karoliui Žalkauskui,** buv. VLIKo Vykdomosios Tarybos pirmininkui, neseniai suėjo 65 metai amžiaus.

● **Juozas Gabrys** yra gimęs prieš 60 m. (1897.V.12 Šiauliuose). Yra parašęs kelis darbus iš inžinerijos srities.

Okupuotoje Lietuvoje

▼ **Sovietinė lietuvių literatūra ir kritika.** LTSR Mokslų akademijos Lietuvių Kalbos ir Literatūros institutas paruošė ir išleido gana stambios — 232 puslapių — apimties bibliografinį darbą "Tarybinė lietuvių literatūra ir kritika" (1945-1955). Čia pateikiama tarybinės lietuvių literatūros kūrinių, literatūros mokslo bei literatūros kritikos darbų, išspausdintų 1945-1955 m. laikotarpiu, bibliografija.

Pratarmėje aptariami leidinio sudarymo principai. Sudarant bibliografiją panaudota keliolika lietuviškų laikraščių, žurnalų bei almanachų, o taip pat sąjunginės spaudos leidiniai rusų kalba.

Ši bibliografija yra pagalbinio informacinio pobūdžio ir skiriama kaip priemonė literatūros, spaudos, mokyklų darbuotojams ir aplamai studijuojantiems tarybinę lietuvių literatūrą ir kritiką. Nors šioje bibliografijoje nesiekiama sutelkti visą medžiagą, ji duoda ryškų vaizdą apie sovietų lietuviškos literatūros ir jos kritikos augimą ir vystymąsi. Leidinys apima keliadešimtis įvairių žanrų originaliosios tarybinės lietuvių literatūros kūrinių — knygų.

Suregistruota apie 1000 straipsnių ir recenzijų tarybinės lietuvių literatūros klausimais. Didelė jų dalis priklauso jaunųjų literatūros mokslininkų ir kritikų plunksnai. Bibliografiją paruošė S. Stanevičienė, redagavo A. Šešelgis. Ji išleista 3,000 egzempliorių tiražu.

▼ **"Žemaitė gyvenime ir kūryboje"** — šis okup. Lietuvos leidinys pasiekė JAV. Spaudai jį paruošė J. Kimantas. Redaktorė A. Ubeikaitė. Dailininkas A. Kučas.

Dail. J. Tričys prie darbo
Trys jo tapybos paveikslai išstatyti liet. dail. parodoje

Tai yra Žemaitės biografijos albumas. Nė vieno ištiso jos kūrinio čia nėra, o tik citatos prie paveikslų, vaizduojančių jų apysakų veikėjus bei scenas.

Knygos turinį sudaro:

Žemaitė — liaudies rašytoja. A. Sprindis. Toliau: **Žemaitės gyvenimas iki pirmųjų kūrybinio** darbo metų 1845-1894; **Žemaitė** pirmaisiais kūrybinio **darbo** metais 1894-1905; **Žemaitė** iki pirmojo Pasaulinio karo 1905-1914; Žemaitė pirmojo Pasaulinio karo ir pokario metais 1914-1921; Žemaitė paskutiniaisiais gyvenimo metais; **Žemaitės** atminimo įamžinimas.

Šioje knygoje panaudotos citatos ne vien iš jos paskelbtų raštų, bet ir iš jos laiškų.

Jos rinktiniai raštai išversti į rusų kalbą ir išleisti Maskvoje 2 tomais; Didžioji Sovietų enciklopedija apie ją rašo: jos raštai išversti į latvių, azerbeidžanų, uzbekų, lenkų k. Yra Žemaitės skyrius Telšių kraštotyros muzėjuje; jos skyrius yra Lietuvos TSR Mokslų akademijos liet. k. ir literatūros instituto literatūriniame muzėjuje; jos veikalus vaidina respublikos teatrai, mokyklų, įmonių, kolūkių saviveiklos dramos rateliai; Žemaitės vardu yra gatvė Telšiuose, Žemaitės alėja Plungėje; Telšiuose jos vardu vadinama vidurinė mokykla. Prie to viso reikia pridurti, kad SSSR išleido pašto ženklą su Žemaitės paveikslu. (J. G.)

▼ **Lietuvių liaudies menas. Medžio dirbiniai** — Lietuvoj išleista knyga, pasiekusi JAV.

Sudarė ir paruošė P. Galaunė. Redakcinė komisija: T. Černiauskas, Juozas Mikėnas, L. Vaineikytė. Dailininkas: V. Bačėnas.

Įžanga parašyta lietuvių ir rusų kalbomis P. Galaunės.

Medžio dirbiniai yra: varpstės, varpščių mentelės, prievarpstės, šaudyklės, sprasčiai, kultuvės, kočėlai, rankšluostinės, kurių iliustracijų yra 571.

Tai yra didžiulis lietuvių medžio dirbinių albumas, turįs 335 psl. Ši knyga skirta ne vien lietuviams, bet ir rusams, todėl viskas dviem kalbom. (J. G.)

▼ **Pr. Gudyno-R. Kalpoko "Petras Kalpokas"** išleistas Valstybinės politinės ir Mokslinės Literatūros leidyklos 1956 m. Turinys: Autoriu žodis, Petro Kalpoko biografija ir jo kūrinių reprodukcijos.

P. Kalpokas, kaip matyt iš sovietiškojo jo kūrinių vertinimo, Lietuvos okupantams ir jų pataikūnams ne visais atžvilgiais patinka; jis vertinamas kaip dailininkas realistas ir kaip socialinių idėjų reiškėjas, o tai nėra esminiai komunisto požymiai. (J.G.)

▼ **Kristijonas Donelaitis, "Metai",** išleisti Lietuvoje. Iliustravo V. Jurkūnas.

Įdomu, kad prie Kr. Donelaičio "Metų" nėra jokio politinio komentaro, o tik žodžių paaiškinimai knygos gale. Donelaitis, kaip žinome, buvo religingas žmogus ir savo "Metuose" apie bedievius ir religiškai apsileidusius žmones atsiliepia visai nedraugiškai (J. G.)

GUŽAUSKU
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
Geriausios gėlės dėl vestuvių, bankietų, laidotuvių ir kitų papuošimų.
2443 West 63rd Street
Tel. PRospect 8-0833 ir PR 8-0834.

Atliekame didelius ir mažus automobilių remontus. Lyginimas, dažymas, Elektrinis suliedinimas. Parduodame automobilių dalis
Sinclair gazolino stotis "PAGALBA"
Sinclair gazolino stotis "PAGALBA" — A. Stanevičius, Sav.
2641 West 71st Str. (Kampas Talman Ave.)
Telef. PRospect 8-9842, Namų tel. WAlbrook 5-5934

PIRKITE DABAR TIESIOG NUO
MR. NELSON,
SAVININKO
SAINT CASIMIR MONUMENT CO.
3914 West 111th Street
Vienas blokas nuo kapinių
Didžiausias Paminklams Planų Pasirinkimas mieste!
Tel — CEdarcrest 3-6335

LIŪDESIO VALANDOJ
Šaukite
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. Air Conditioned koplyčia
REpublic 7-8600 — 7-8601 Automobiliams vieta
Tiems, kurie gyvena kitose miesto dalyse: gausime koplyčią arčiau jūsų namų.

JOHN F. EUDEIKIS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS
4605-07 South Hermitage Ave.
Tel. YA 7-1741-2 ir LA 3-9852
4330-34 South California Avenue
Telefonas LA 3-0440 ir LA 3-9852
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

ANTHONY B. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 SO. WESTERN AVE. 1410 SO. 50th AVE.
CHICAGO, ILL. CICERO, ILL.
Telefonai — GRovehill 6-2345 arba
TOwnhall 3-2108, 3-2109

TROOST – PACHANKIS MONUMENTS
JOHN W. PACHANKIS (PATCH), Vice-President
6819 So. Western Ave. Tel. GRovehill 6-3745
Gražiausių Paminklų Pasirinkimą

Kaip Tik Ir Rasite Pas Mus !
Į paminklų patalpas ir atgal mes visuomet parūpiname transportaciją automobiliu.
Atdara kasdien ir sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet.
IŠSIRINKITE DABAR — BUS PASTATYTA KAPINIŲ DIENOJE!
JOKIO ĮMOKĖJIMO. SUMOKĖSITE KAPINIŲ DIENOJE.

SEKANTIEJI YRA NARIAI CHICAGOS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS
Ambulansų patarnavimas dieną ir naktį. Reikale šaukti mus.
Mes turime koplyčias visose Chicagos ir Roselando dalyse ir tuojau patarnaujame.

PETRAS BIELIŪNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. LAfayette 3-3572

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

PETRAS P. GURSKIS
659 West 18th STREET Tel. SEeley 3-5711

POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

LEONARDAS F. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Tel. COmmodore 4-2228

JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-1139

VASAITIS — BUTKUS
1446 S. 50th AVE., CICERO, Ill. Tel. OLympic 2-1003

ZIGMUND (ZUDYK) ZUDYCKI
1646 W. 46th STREET YArds 7-0781

STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 W. 69th STREET REpublic 7-1213
2314 W. 23rd PLACE VIrginia 7-6672

VANCE FUNERAL HOME
1424 S. 50th Ave. OLympic 2-5245 ir TOwnhall 3-9687

SPYGLIAI IR DYGLIAI

Redaguoja dr S. ALIŪNAS

ŠOKIMO TEMOMIS

Šokinėti yra menas, tačiau šio meno nereikia mokytis pas Šilingienę ar Jameikienę, šio meno visi gerai ir taip moka. Pavyzdžiui toks Jaunimo kongresas išaiškino, kad po 29 m. esi nebejaunuolis ir tuo būdu kas tiek metų sulaukė, jau įšoko į senatvę. Algimantas Mackus, kalbėdamas apie Jaunimo kongresą per Margučio radiją, pasakė, kad tai buvo supelėjusių senių ir neišvėdintų minčių aptarinėjimas, o kalbų ilgumu jaunimas taip sakant prašoko senius politikus. Žodžiu, Algimantas visus įšokdino į senių platformą. Reng damas Meno parodą daugiausia šoko kunigas J. Borevičius, kadangi kol vieną dailininką atveda prie pasitarimo stalo, kitas įšoka į genijaus kelnes ir pabėga, kai tą atveda — kitas dailininkas vėl įšoka pvz. į Marquette Parko bažnyčią ir žiūrėdamas į vieną nuostabų paveikslą laukia, kad tautiečiai pripažintų ge

Mieloji, kaip gražu kaime. Čia ne miestas ir niekas mūsų nemato ir negirdi.

nijum, nors tokio didumo kaip Pautienius.

Šokinėti moka ir studentai. At-kai įšoko į valdžią, ir dėlto įšokimo pradėjo santariečiai šokinėti spaudoj. Sako šoks ir buvusi SS atstovybė, su stud. Karkliu priešaky.

Bimba yra šokdinamas priešamerikinei veiklai tirti komisijos, Amerika vardan koegzistencijos su Sovietais, norėtų išmokti šokti kazoką, o Amerikos doleris šokdina visą pasaulį. Tas pats doleris verčia šokti fabrike Lenciūgėlį net ir labai jau rimtą pilietį, o morgičiai ne vieną apsinamavusį tautietį verčia suktis, kaip "Malūną" Chicagos Amphiteatro salėje. Labai švelniai priversti šokti ir knygų leidėjai, ir rašytojai. Sukas, sukas, kad nors po vieną knygą išleistų. Šoka, kaip "Sadutę" seselės Pau-

Juoda, balta, šilta, šalta,
Su baltai šiltu sumalta,
Dar juodai šiltu atskiestu,
Ir apteptu šaltu sviestu, —
Tokia košė taukuose,
Būt bendruomenės dvasia.

A. Gustatis

lės išmokytos Putnamo mergaitės.

"Oželio" šokį šoka Lietuvos diplomatai ir Vlikas ir kiti vadovaujantys veiksniai. Taip sau apsiraguoja, apsispranduoja ir kanopom pasispardo. Žodžiu, šokiai vyksta visais laikais ir visų generacijų mielai šokami. Balfas pavyzdžiui šoka "Kepurinę". Vis kepurę ištiesęs, kad tautiečiai kur Sibire bolševiko šokdi-

Algirdas Titus Antanaitis ir Stasys Daunys užsidegę žiburius aptaria Jaunimo kongreso ir Tautinių šokių šventės pasisekimą.

Ponia Stasienė iš Clevelando bando naujus receptus kuriuos ji ji paskelbs Moterų skyriuje.

nami nesušaltų. "Pas močiutę augau" šoka visi tie, kurie dar prie buvusio Lietuvos iždo gali prieiti. "Sukčių" šoka kaikurie prekybininkai bei biznieriai, o "Noriu miego" šoka visos draugijos.

Žodžiu, šokimas vyksta puikiai, net pats Bruno Shotas geriau negalėtų išmokyti ir atrodo dr. Bajerčius su savo ginklanešiais tą Šokių šventę suruošė tam, kad Chicagos meras Daley galėtų pasidžiaugti, kiek jis daug turi balsuotojų, o prez. Eisenhoweris galėtų atsiųsti sveikinimo telegramą mieliausiem mokesčių mokėtojams. Žodžiu, šokame ir šoksime:

Šok gėręs, šok negėręs,
Šok dolerį nusitvėręs,
Šok "Kalvelį" ir "Lėtūną"
Kol nupirks graborius kūną.

M. M.

Pilietis, kuris norėjo nuvažiuoti į balių penkias minutes greičiau.

Vieša išpažintis

Tikrai nemokėčiau dabar pasakyti, nes nebeatsimenu, kokiu būdu priprato prie manęs ar aš prisipratinau žydelkaitę Lėją. Tai buvo lyg gražus sapnas, lyg žavi rytų pasaka iš 1000 iš vienos nakties.

Susėdam pašalėj. Mėgsta, kad laikyčiau ją ant kelių. Apsikabina, padeda savo galvutę ant mano peties, švelniai prisiglaudžia veidu prie veido. Jaučiu, kokia ji lengvutė, trapi ir jausminga, kaip orchidėja ar mimoza.

Juozas Švaistas,
"Naujienos", 153 nr.

Drabužių parduotuvėje

— Kiek kainoja šis paltas?
Pardavėjas:
— Jei tamsta tuoj mokėtumei — 50 dol.. Jei imtumėt į skolą — 100 dolerių, bet tada pusę turėtumėt tuoj įmokėti.

Vienodai

— Kodėl tu, vaike, klasėje esi visuomet paskutinis?
— Nesirūpink, tėve, nėra skirtumo, ir pirmuosius ir paskutinius moko tų pačių dalykų.

Mičiurininkas

Mano pusbrolis dirba Varšuvos valstybinėje alinėje. Tai tikras mičiurininkas: kryžiuodamas alų su vandeniu gavo namuką.

Sena dainelė

"Vyt. Kavolis birželio 1 d. buvo pakviestas pakalbėti apie lietuvių tautinį charakterį".
"Dirva", nr. 26

Kas kam pavojingas

— Ką tu ten valgai, sūneli?
— Obuolį.
— Pasisaugok kirminų.
— Kai aš valgau, tai kirminai turi manęs saugotis.

Dr. S Aliūnas

AMBASADORIUS

Buvau aš velnio neštas ir jotas
Kaip anais amžiais akmuo Puntuko,
Bet likau tvirtas ir patriotas,
Nuo pat pakaušio ligi kulniuko.

Laimėt norėjau tėvynei graikę
Arba prancūzę arba italę,
Ministeriauti visiems juk reikia
Kad išvaduotum mylimą šalį.

Vieną išmokiau ištarti myli,
Kitą ištarti net labą rytą,
Nors josios myli automobilį
Labiau nei Biržus arba Alytų.

Buvau sijotas, buvau nešiotas,
Nešiau likimą, kaip vodką karčią,
Bet likau tvirtas aš patriotas,
Parvest tėvynei svetimą marčią.

Katė — ne gyvulys

Olandijoje Gyvulių Globos draugija buvo patraukusi teismo atsakomybėn vieną ūkininką ir jo žmoną už netinkamą priežiūrą jų karvių, avių ir kačių.

Teismas už karvių ir avių netinkamą priežiūrą jos abudu nubaudė po 1 mėnesį kalėjimo. Skundą dėl kačių atmetė, motyvuodamas tuo, kad katės gali ir pačios pasirūpinti savo egzistencija.

Įeinu į daktaro ofisą,
Sėdi vyrai, ponios ir mergos,
Anei vienas nei čiaudi nei kosi,
Tiktai šiaip sau sėdi ir serga.

SPAUDOS APŽIŪRINĖJIMAS

— **J. Augustaitis** "Naujienose" rašo, kad Lietuvoj socialinis aprūpinimas gaudavo 5, 620,956 litus, amatų mokyklos 272 tūkstančius litų, Lituanistikos institutas 204 tūkst., spauda 77,000 litų, o kariuomenė gavo 50,000,000 lt. ir dar jos vadas prašė 20 milionų litų daugiau. Gaila, kad tų pinigų nepaskyrė, iš spaudos bei socialinio aprūpinimo sumų, — tada valstybė būtų išgelbėta, nes visi Lietuvos kaimynai būtų apalpę iš juoko, gi generolai būtų galėję dainuoti šį himną:

Nusipirksiu pištalietą,
Pabaidysiu visą svietą.
Pištalietas mano pokšt,
Visas svietas keberiokšt.
Sprogo mano pištalietas,
Juoku griūna visas svietas.

— **"Laikas"** išeinąs Argentinoj rašo, kad beprečių ligoninėse guli 10% alkoholikų. Spygliai atkreipia dėmesį, kad blaivininkai turėtų susirūpinti ir pra-

Tautiečiai jieško kelio į ALRK Federacijos Jaunimo stovyklą

Teisingasis

Advokatas į savo žmoną:
— Paslėpk visas brangenybes ir išimk pinigus iš stalčiukų.
— Kodėl?
— Už valandos ateis padėkavoti man klijentas, kurį apgyniau teisme nuo kaltinimo vagystėje.

Nepraktikuoja

Varšuvon atsilankė augštas Amerikos dvasiškis. Jis vadovo paklausė:
— Ar tamsta esi tikras katalikas?
— Taip, tikras, bet nepraktikuojąs.
— Tai tamsta esi komunistas?
— Taip, praktikuojąs, bet netikintis.

— Viena pagauta moteris, bevažiuojant priešingai vienos krypties gatve, paklausta kur važiuoja atsakė: "Pirmyn, tik aš nesuprantu kodėl visi važiuoja atgal". k

dėti gerti, nes 90% esančių blaivininkų beprečių ligoninėse tikrai blogai negeriančius reprezentuoja.

— **Dirvos nr. 26** B. Gaidžiūnas rašo: "Tautinė Sąjunga, nė kiek neabejoju, yra vienintelė įtakinga politinė organizacija, kuri ne tuščiom kalbom, bet rimtu sprendimų pasakė: Jaunieji, jus renkam, jūs vadovaukit, bet įpareigojam rimtai ir kietai dirbti."

Pasirodo galima pasakyti ne kalba, ne liežuviu, bet sprendimu.

— **Margučio** paskutiniam numery randame pasikalbėjimą, vertą Spyglių pavydo su graborium. Pasikalbėjime į klausimą: "Kokius ryšius palaikot su mirusiais", atsakoma: "Mūsų, laidotuvių direktorių su mirusiais ryšiai yra gana komplikuoti". Pagal graborių matyt ir mirę vis dar kovoja.

Ką daryti?

Vienas kunigas buvo paklaustas, ką jis tada darytų, jei ateitų išpažinties žmogus, kuris pasakytų, kad jis jo namuos padėjo bombą, nes išpažinties paslaptyje išlaikymas reikalauja, kad apie tai nieko nebūtų kalbama.

Kunigas į tai atsakė:
— Už atgailą aš jam užduočiau pašalinti bombą.

Praktiškas patarimas

Viename lokale yra toks užrašas: "Prašom nesikelti nuo kėdžių kada kambarys sukasi".

Pasveiko

Vienas kovbojus įeina į valgyklą ir paprašo steiko. Jam atneša steiką, bet labai žalią. Kovbojus pradeda padavėjui skųstis, tačiau padavėjas atsako:
— Nesirūpinkite, mėsa yra kepta.
— Galbūt, bet aš mačiau labiau sužeistus jaučius, kurie dar pasveikdavo.

Jei nekalbėsi su manim tai šaukiu advokatą ir užvedu skyrybų bylą, kad esi neištikimas ir flirtuoji su knyga.

Geras receptas

Daktaras savo auksinių vestuvių proga suruošė puotą, į kurią pakvietė ir vieną iš savo pacientų. Pakvietime daktaras pažymėjo, kad tarp kitko bus šokiai, kortos ir kiti paįvairinimai baliaus metu.

Daktaras nustebo, kad minimas pacientas neapsilankė baliuje. Po kiek laiko, sutikęs jį gatvėje, daktaras užklausė, ar jis gavo jo laišką.

— Gavau ir esu labai dėkingas, — nudžiugo pacientas, — aš jį tuoj nunešiau pas vaistininką, kuris pagamino vaistus. Ir man tuoj pat pasidarė žymiai geriau.

Tuščia galva

— Kodėl neatsakei į klausimą? — sako mokytojas.
— Aš papurčiau galvą, — atsako mokinys.
— Bet aš nieko negirdėjau tavo galvoj barškant, — pastebėjo mokytojas.

Kai tik vasara ateina
Gegužinėn visi eina,
Nėša vaikus ir pačias,
Dėvi skrybėles plačias.

Pastabos be komentarų

— Norvegijos ambasadorius Britanijai pareiškė, kad diplomatas yra asmuo, išsprendžiąs problemas, kurių iš viso nebūtų, jei nebūtų diplomatų.

— Žmogui gali pasakyti, kad danguje yra 301,568,356 žvaigždės ir jis patikės, bet, jei užrašai "Atsargiai, dažyta", jis vistiek dar norės pats pačiupinėti.

— Kokteilio partija yra pusiau prigesusiomis šviesomis salė, pripildyta pusiau prigesusių žmonių.

— Kai pradedi pastebėti, kad susiaurėjo kėdės teatruose ir autobusuose, žinok, kad pradėjai senti.

— Dabar žmogus gyvena du kart ilgiau negu 1890 m., bet dabar už anuos trumpai gyvenusius turi ir inkomtaksus mokėti.

— Didžiausia bėda su bažnyčių nariais yra ta, kad jie miršta turėdami 25 m. amžiaus, o laidojami tik kai sulaukia 70 metų.

— Kiekvienas kvailys gali kritikuoti ir skūstis, ir beveik visi taip daro.

— Yra geriau duoti negu skolyti, nes maždaug vienodai kainuoja.

Losangeliškis

DONŽUANAS

Kaip norite mane vadinkit,
Širdžių karalium, ar vagim,
Jei moteris man patinka,
Tuoj baigta viskas su manim.

Ir norisi taip baisiai svaigti
Ir taip mylėti amžinai,
Bet, vos kita tik meta žvilgsnį,
Jau vėl valdovė tik jinai.

Kaip norite mane vadinkit —
Širdžių karalium, ar vagim,
Visos, gražuolės man patinka,
Rudom, juodom, melsvom akim.

Pamatuota baimė

Viename sovietiniame krašte ministerių kabinetas susirinko apsvarstyti einamųjų reikalų. Žemės ūkio ministeris labai nusiminęs. Labai menkas bus derlius, sulūžo traktoriai, iš kolūkių išbėgiojo daug žmonių, trumpai sakant, sunkumams galo nematyti.

Vienas draugų bando padrąsinti jį.

— Nenusimink. Visi sunkumai tėra laikini. Nėra jokios abejonės, kad komunizmas galų gale laimės ir pasklis visame pasaulyje.

Ministeris išsigandęs nuleido rankas. Greitai apsidairęs, jis sušnibždėjo:

— Dėl Dievo meilės, žmogau, nekalbėk tokių dalykų. Iš kur mes įsivešime grūdų?

Pavojinga

Daktaras sako vienai poniai:
— Jūs privalote savo vyrui neduoti stiprios kavos, tada jis taip nesijaudins.
— O, pabandyk paduoti silpną kavą, pamatysi, kad dar labiau susijaudins.

Panašus į senelį

Sūnus grįžta iš beisbolo rungtynių ir sako:
— Mama, teta man sakė, kad aš turiu tėvelio nosį ir tavo akis. Bet aš dabar panašus į senelį, nes nebeturiu dantų.

Žmonių nuosavybė

Amerikietis, paklaustas apie skirtumus tarp Amerikos ir kom. Rusijos nuosavybės supratimo, atsakė:
— Pas mus, Amerikoje, kapitalistai turi įmones, fabrikus, o darbininkai — automobilius. Pas jus, Rusijoje, darbininkai yra fabrikų savininkai, o valdininkai automobiliais važinėja.

Nelaimės atveju

Turtingas pirklys nupirko savo sūnui brangų Stradivarijaus smuiką, darytą 1730 m.
— Ar tas fabrikas ir dabar veikia? — paklausė pirklys.
— Ne, nebeveikia — atsakė krautuvininkas.
— Tai kur aš gausiu nusipirkti nelaimės atveju, — nusiminė pirklys.

Laimės išmintis

Kinietis Tong atšventė vedybų auksinį jubilėjų. Paklaustas apie šeimos laimę, atsakė:
— Žmona privalo daugiau suprasti savo vyrą, o jį mylėti mažiau, bet vyras privalo daugiau ją mylėti, visai jos nesuprasdamas.

Pas gydytoją

— Atvirai pasakykit, ponas daktare, kas bloga su manim?
— Gerai, bet neįsižeisk.
— Klausau.
— Tamsta perdaug degtinės geri ir esi tinginys.
— Ačiū, ačiū. Parašykit tai lotyniškai.
— Kodėl?
— Dvi savaites atostogų gausiu!

Nereikia klausti

Švenčių proga čigonas atnešė klebonui dovanų riebią žąsį. Klebonas, padėkojęs už dovaną, tarė:

— Bet pasakyk tu man, iš kur tu gavai tokią gražią žąsį?

— Klebone! — tarė rimtai čigonas: — kai jūs pasakote gražų pamokslą, aš neklausiu, iš kur jūs jį gavote. Tai kam gi čia mums dabar gilintis vienas į kito reikalus?

— Komendantas Levenson sakosi, kad jis kilęs iš literatiškos šeimos, kadangi jo tėvas visuomet sakydavo: "Palaukite, aš jums parodysiu, kas yra kas".

Šitas Bimbos protėvis bėga ne nuo vapsvos, bet bijo, kad nebūtų įjungtas į kolchozą.

Kelias į dangų

Vienas žymus pamokslininkas, atvykęs į vieną miestą laikyti paskaitos, paklydo. Susitikęs vaiką, jis klausia jo:

— Vaikeli, ar negalėtum man parodyti kelią į salę. Pamokslininkas paminėjo ir salės pavadinimą.

— Ką gi ten darysi, tėveli? — paklausė vaikas pamokslininką.

— Turiu salėj susirinkusiems žmonėms laikyti paskaitą: "Kelias į dangų".

— Bet, tėveli, jei tu nerandi kelio į salę, kaip gi nurodysi žmonėms kelią į dangų?!

Dr. Aš

Piktoji siela

Piktasis į žmogaus sąžinės vietą
įbruko kom - partijos biletą
Ir pasaulyje rados
partijos bandos pradas,
žmogus renegatas
sąžinės kastratas.
Sužalotas
jo laisva valia, protas.
Jis tik loja
ir galvoja
kaip velnio duotas tonas;
tai nebe žmogus, tik partijos
gramafonas.

Šoferis

Užsimanė žmona vairuoti mašiną; norėjo parodyti savo vyrui, kaip reikia važiuoti. Pateko į kryžkelę. Policininkas mojavo ir tvarkė eiseną. Mūsų šoferis sumišo.

— Galėtum važiuoti, — tarė vyras, — o gal lauki kol policininkas pažaliuos, kaip lempa.

Paslaptis

— Stebėtinai jaunai atrodo jūsų žmona.
— Visai nestebėtina; tik aš susenėjau .
— Kodėl?
— Mano gimtadienį švenčiam kas metai, o jos — kas ketveri.

Negali atsilyginti

Joną pakvietė kaimynas į laidotuves savo trečios žmonos.
— Neisiu! — pasako savai žmonai.
— Dėl Dievo. Kodėl gi? — ji klausia.
— Matai, širdele, man gėda priimti tiek kartų pakvietimą tos pat rūšies, kai aš jam negaliu tuo pačiu atsilyginti.

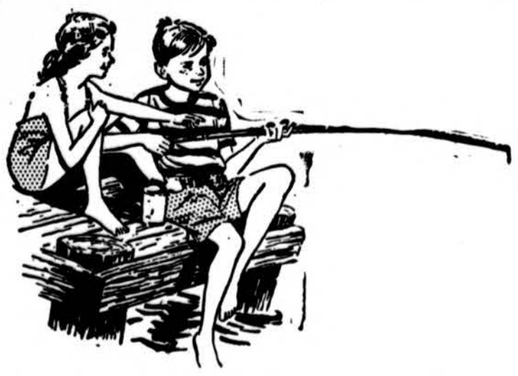

Po pavykusios Tautinių šokių šventės, šventės vadovo Bruno Shoto vaikai bando sugauti tėvui premiją.